

SZÉCHENYI

www.szechenyialumnimagazin.hu

ALUMNI MAGAZIN

A győri Széchenyi István Egyetem öregdiák-magazinja

XVII. évfolyam, 66. szám

2023
TÉL

SCIENCE
PARK
SZÉCHENYI UNIVERSITY

SZÉCHENYI
EGYETEM
UNIVERSITY OF GYŐR

A KOCKA ÚJ ÉLETE

SZÉCHENYI
EGYETEM
UNIVERSITY OF GYŐR

Nem számít
a csomagolás...

ha mincs bent tartalom

Szeretetteljes ünnepeket
és eredményben gazdag
boldog új évet kívánunk!
Ha utóbbihoz segítség kell,
mi itt leszünk neked!

CSENDRE VÁRVA

Rohanunk a csend felé. Egy olyan varázslat irányába, amikor szinte megáll az élet. Elcsendesedik minden. Lehet, hogy csak pillanatokra, esetleg néhány percre, szerencsésebb esetben pár órára. Számomra ilyen a szenteste...

SZÖVEG: BAUDENTISZTL FERENC

FOTÓ: AARON BURDEN (UNSPLASH)

Addig azonban, amíg eljutunk a „vágyott csendig”, ezerral pörög még a világ. Ahogy az egyetemünkön is, ahol már szinte rendszeresek a büszkeségre okot adó eredmények, a jövőbemutató fejlesztések. A Győri Tudományos és Innovációs Parkunk átadása után együttműködési megállapodást írtunk alá a Hungaroringgel a kelet-közép-európai régióban egyedülálló járműipari, autó-motorsport-technológiai és tudományos központ létrehozására. A Széchenyi Egyetemi Csoporthoz tartozó ZalaZone területén pedig – az innovációs és szállásépületek után – már el is készült az előadó-épület, így befejeződött Zalaegerszegi Tudományos és Innovációs Park kialakítása, amely nemzetközi színvonalú oktatási-kutatási környezetével járulhat hozzá a térség versenyképességének erősítéséhez. Egyetemünk részét vehet egy kormányközi együttműködésben megvalósult nemzetközi projektben, amelyben hallgatóink és munkatársaink négy bajor egyetemen partnerségben önvezető járművek fejlesztésén dolgoznak. S közben az is kiderült, hogy egy közös kutatás kapcsán egyetemünk telephelyet kapott az Audi Hungaria gyárterületén. A Széchenyi István Egyetem felújította a győri kampuszon lévő, ősszel megvásárolt postaépületét, amelyben oktatási tevékenység is zajlik, így a fejlesztés közvetlenül is szolgálja a hallgatókat és a munkatársakat. Postapartnerként a működtetés is jövő év februárjától egyetemünk feladata lesz.

A történetek sorából megemlíteném házunk tájáról, hogy a Széchenyi Alumni Magazin is bemutatkozhatott a Győri Könyvszalomon, még hozzá Örsi Ferenc társaságában, aki részben a mi biztatásunkra írta meg a Cápák és ceruzák című könyvét. Elkészült a kiadványunk 66. lapszáma, amelyet a kedves olvasó éppen a kezében tart. Magazinunk jövőre a XVIII. évfolyamába lép, azaz nagykorúsága küszöbére érkezik. Köszönet mindenkinek, aki ezt lehetővé tette...

Előbb azonban jön a rövidke csend, amelybe jó lesz elmerülni, hogy aztán újrainduljon a pörgés, rohanjon tovább az élet. Velünk, általunk.

Szerkesztőségünk nevében kívánok békés karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt! ■

KARÁCSONY ÜZENETE

Tavaly Karácsonyra készülve azt gondoltuk, hogy a klímaváltozás, a világvjárvány és az ukrajnai agresszió borzalmát már nem lehet fokozni, erre idén bekövetkezett a Szentföldön is egy újabb tragédia!

Lehetséges, hogy épp a szentföldi agressziót az éber titkosszolgálatok ne látták volna előre? Hiszen annyi mindent képesek vagyunk előre jelezni. Ha pedig tudták, akkor milyen hatalmi számítások és sátáni megfontolások állhatnak az embertelen pusztítás és a mesterségesen szított békétlenség háttérében?

Amikor Isten békét és kiengesztelődést hozó, túláradó szeretetének ünnepére, a Karácsonyra készülünk, megint az emberi gonoszsággal kell szembenéznünk. Ismét és sokadjára.

Bármi is volt, vagy legyen a szándék e tragikus események mögött, a fontos az, hogy rám ne ragadjon a csüggedés, ne fogadjam el az agressziót, ne tegyem magamévá a felelőtlen „úgysem rajtam múlik” szemléletet. Azt gondolom és tapasztalom, hogy elsősorban a fiatalok képesek így gondolkodni. Remélem, megfordítják a történelem önpusztító irányba forgó kerekét. Bízom benne, hogy elhagyják az előttük álló rossz gyakorlatokat és egy új világot, új szemléletet hoznak. Mindannyiunknak.

Olvassunk ezért sokat, beszéljünk másokkal, legyünk naprakészek! Ám ezeknél is fontosabb, hogy szereteteinkkel és a minden ránk bízott emberrel együtt erősítsük a reményt és a békét saját életünkben.

Karácsony üzenete családdá, testvérré tesz bennünket és arra készlet, hogy őszintén osszuk meg egymással mindenünket: az örömet és a fájdalmat egyaránt.

Karácsony sohasem veszít aktualitásából, mert kettős titkot rejt. Amikor Jézusban az Isten közénk érkezett, magára öltve az emberi külsőt és természetet, beavatott minket az istenség és az emberség mélységes titkaiba! Isten osztozik a sorsunkban, a szívünk mélyén pedig tudjuk, hogy a békét és reményt csak benne találhatjuk meg.

Az idei Karácsony – az összes külső zaklatottság és veszélyeztetés ellenére – ismét csak a család, az egymást feltétel nélkül szerető emberek harmóniája. Az anyaság tündöklő bensőséges szépsége, az apában lüktető áldozatos élet megtartó ereje és az elfogadott, Istenre bízott gyermek ártatlansága és szép reménye! Ez a szétáradó, szeretet-harmónia ne legyen naiv ábránd, hanem váljék mindannyiunk küldetésévé, hogy megvalósítsuk, hogy imádkozzunk, hogy tegyünk érte.

Áldott Karácsonyt és boldog új esztendőt kívánok a Széchenyi Alumni Magazin minden kedves olvasójának! ■

Hortobágy T. Cirill OSB
pannonhalmi főapát

Hortobágy T. Cirill Nagytályán született, 1959-ben. A Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett és 1977-ben öltözött be szerzetesnek. Katonai szolgálata után teológus és hittanári, valamint biológia-földrajz szakos középiskolai tanári végzettséget szerzett.

Pannonhalmán tett ünnepélyes fogadalmat és szentelték pappá 1985-ben. 1991–2018. között főmonostori perjel, 1993-tól a főpát gazdasági helyettese is. A pannonhalmi bencés közösség 2018. január 6-án választotta főpátjává.

Kiemelt feladatként a főpátsági épületállomány 1996-os Millenniumra történt rekonstrukcióját irányította. Elindította az „Apátsági-termékcsalád” programra alapozó termékfejlesztést és gyártást. Irányította a Főpátság stratégiai turisztikai tervét, az erre alapozott beruházásokat.

Tevékeny részt vállal abban, hogy a modern médiaeszközök segítségével a nyilvánosság számára érthetővé tegyék a Főpátság ezeréves értékeit. Cirill főpát évek óta fent van a Facebookon és 2 680 követővel az Instagramon is.

Rendszeresen tart előadásokat a gazdaság, erkölcs és tradicionális gyógynövény kultúra témakörökben, tanít a bencés gimnáziumban. ■

**8 A KOCKA ÚJ ÉLETE /
THE "CUBE'S" NEW LIFE**

Megnyílt egyetemünk
tudományos és innovációs parkja /
Our University's Science and
Innovation Park has opened

**18 MÁR HAT VILÁGRANGLISTÁN
SZEREPEL A SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM**

Egyre erősebb a nemzetközi
láthatóságunk

**20 GYŐRBE JÖTT, AHOL
A LEHETŐSÉGEK JÖTTEK**

Gyorsan lépdelt a lépcsőfokokon

**26 MEGFELELŐ EGYETEMI
ALAPOK – ÁTALAKÍTOTT
GONDOLKODÁSMÓDDAL**

Dániel és Dávid rábás története

**30 A GYŐRI IPAROSSÁG ÉS
VENDEGLÁTÁS EMLÉKEI**

Mesteri mesterek

32 ELŐBB A KOTTA, MAJD A BETŰ

Az álma egy saját hegedű

37 IN MEMORIAM

**38 FENNTARTHATÓSÁG ÉS ZÖLD
TALÁR / SUSTAINABILITY AND
THE GREEN GOWN**

Egy sikeres projekt plusz sikere/
The added success of a successful
project

**42 A DIGITÁLIS GENERÁCIÓ
PEDAGÓGIÁJA**

A közös élmények azért továbbra
is meghatározók

**44 VASÚTI ÁTJÁRÓHÍD
A KAMPUSZON**

Ipartörténeti emlékeink

48 AZ EVEZÉS DOYENJE

Cyőri legendák

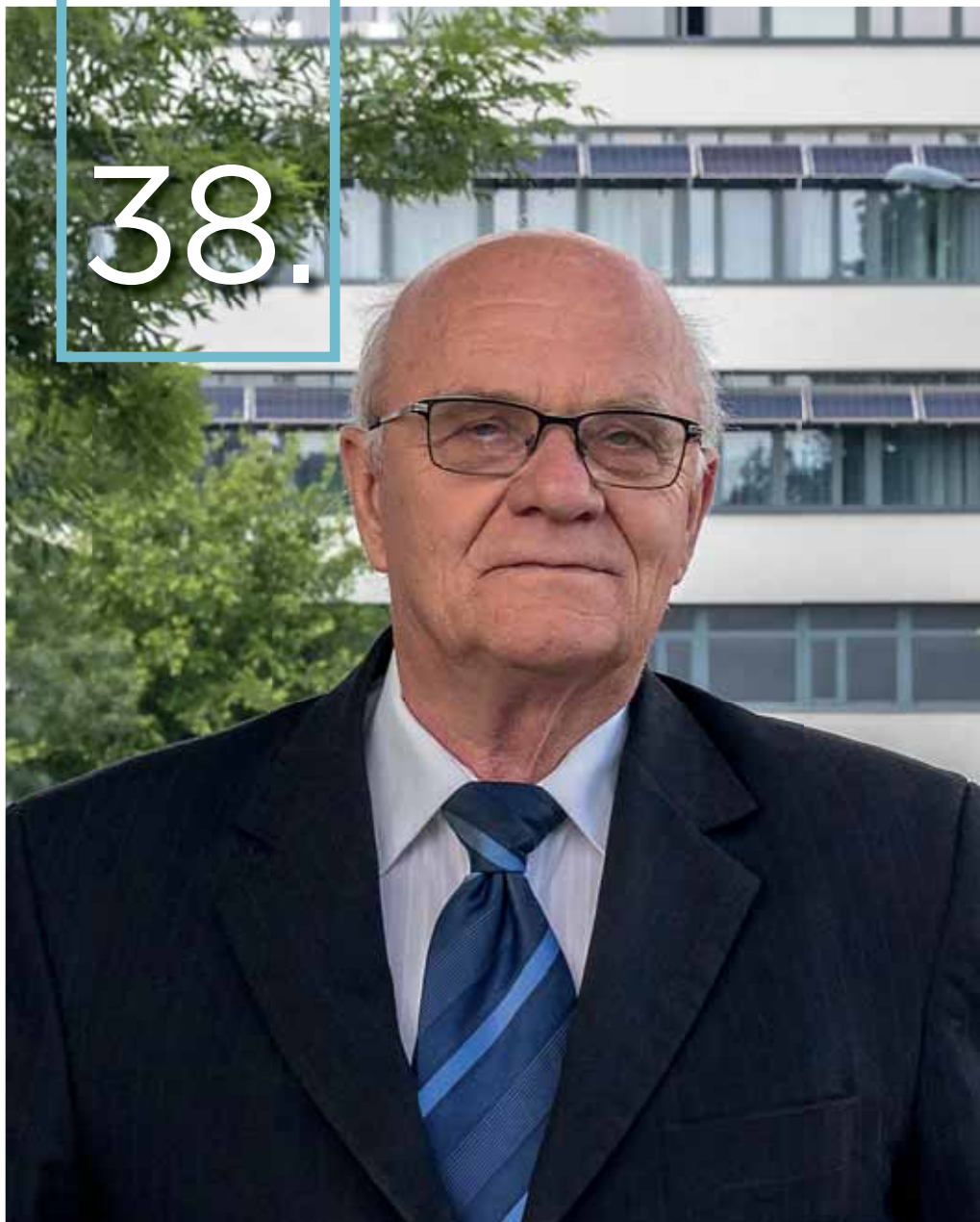
**50 AKI TELJESEN FILOZÓFUS
ÉLETET ÉLT**

Emlékezés dr. Kuncz Ignácra

52 450 NÉV, 45 ELŐTTRŐL

Cyőri Mérnöki Lexikon

38.

20.

26.

Impresszum

ALAPÍTÓK

X-Meditor Kft., Széchenyi István Egyetem

FELELŐS KIADÓ

Pintér-Péntek Imre,
az X-Meditor Kft. tulajdonosa

FŐSZERKESZTŐ

Baudentisztl Ferenc
szerkesztoseg@xmeditor.hu

EGYETEMI KAPCSOLATTARTÓ

Winkler Csaba
winkler@sze.hu

TÖRDELÉS

Maár Norbert

CÍMLAP

Adorján András

NYOMDAI ELŐÁLLÍTÁS

Palatia Nyomda és Kiadó Kft.
9026 Győr, Viza u. 4.

A SZERKESZTŐSÉG CÍME

X-Meditor Kft., 9023 Győr, Csaba u. 21.

32.

Az alumni@sze.hu oldalon nemcsak az alumni magazinról, hanem a SZE Kommunikációs és Alumni Igazgatóság működéséről, programjairól is bővebb információkat találnak. A magazin megrendelhető az Új Tudástér épületében, az Egyetemi Szolgáltató Központban.

Külön köszönet Winkler Csabának a magazin elkészítéséhez nyújtott segítségéért.

A hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

ISSN 1789-2783

Lapunkat rendszeresen szemlézi az **IMEDIA**, az üzleti élet médiafigyelője

42.

MEGNYÍLT EGYETEMÜNK TUDOMÁNYOS ÉS INNOVÁCIÓS PARKJA

OUR UNIVERSITY'S SCIENCE AND INNOVATION PARK HAS OPENED

A KOCKA ÚJ ÉLETE

THE "CUBE'S" NEW LIFE

November hetedik napján adták át a Széchenyi István Egyetem Győri Tudományos és Innovációs Parkját a központi kampusztól alig fél kilométerre, az egykori Keksz- és Ostyagyár volt területén. A város emblemikus ipartörténeti emléke, a „kockaépület” új életre kelt. A dinamikusan fejlődő egyetemi innovációs ökoszisztéma bástyájává válhat, ahol egyszerre ad teret a felsőoktatási és ipari együttműködéseknek, új kutatás-fejlesztési projekteknek és innovatív ötletek megvalósításának.

On the seventh day of November, the Győr Science and Innovation Park of Széchenyi István University was inaugurated on the site of the former biscuit and wafer factory, less than half a kilometre from the central campus. The „cube building”, an emblematic industrial monument of the city, has been revived. It could become a bastion of the dynamically growing university ecosystem of innovation, providing a space for academic and industrial collaboration, new research and development projects and the implementation of innovative ideas.

SZÖVEG/TEXT: **BAUDENTISZTL FERENC**

FOTÓ/PHOTO: **SZAJKI BÁLINT**

ANGOL FORDÍTÁS/ENGLISH TRANSLATION: **KIVIHARJU-TURI ADÉL**

NÉMET SZÖVEG/GERMAN TEXT: **CHRISTOPH RIETHER**

dr. Filep Bálint, az Egyetem elnöke

– Büszkeséggel tölthet el mindannyiunkat, hogy Győr jelentős ipartörténelmi emléke a város közepén mára megújult, s új funkciót kapott. Ezzel ismét a város gazdaságának fontos helyszínévé válhat az egyetem tudományos és innovációs parkjaként – mondta ünnepi beszédében **dr. Filep Bálint**, az Egyetem elnöke.

– Négy éve a modellváltással megkaptuk a lehetőséget intézményünk önálló, felelős irányítására, stratégiai együttműködésben a Széchenyi Egyetemért Alapítvány kuratóriumával. Az innovációs park egy korszakokon átívelő, emblemikus épület. Köszönjük Palkovics Lászlónak az innovatív és ösztönző támogatást a kezdetektől a megvalósítás folyamatáig. A fejlesztés gondolata egy hallgatói versenyt követő bejárásról indult el. Úgy láttuk, hogy ez a terület megoldás lehet egyetemünk további bővülésére. Közben, a nemzetközi példákat is figyelembe véve formálódott egyetemünk átalakuló szerepe. Ennek fontos eleme, hogy a vállalatok hozzá tudnak járulni a képzések, a kutatások fejlődéséhez és azok megújulásához. Mindezzel összhangban innovációs parkunk tovább erősíti az egyetem munkaerőpiaci hatását. Hozzájárul ahhoz is, hogy különösen a műszaki és informatikai pályára készülő fiatalok számára még több lehetőség legyen – a startup és spin-off vállalkozásoktól egészen a multinacionális vállalatokig – beilleszkedni a munkafolyamatokba. A park áttételesen a hazai kis- és középvállalati szektor, valamint a nagyvállalatok kapcsolódásának a helyszíne is.

A Széchenyi-egyetem mára a világ változásaira reagálni képes univerzitás lett. Jogelődünket, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolát az ipar hívta életre 1968-ban. A szoros együttműködés a gazdasággal máig meghatározza a fejlődésünket. A kampusz első épületei 1974-ben készültek el, ekkor 1212 hallgató volt ezen a főiskolán. Az első közgazdászok 1992-ben, az első jogászok 1995-ben kezdték meg tanulmányaikat. A kilencvenes években indultak el az egészségügyi, a zenei képzéseink. Intézményünk 2002-ben elnyerte az egyetemi rangot, azóta a megszabott feltételeket messze túlteljesítettük. 2004-ben létrejött az első doktori iskolánk, 2008-ban megalakult az Audi Hungaria Belsőégésű Motorok Tanszékünk, négy évvel később a Járműipari Kutatóközpontunk, 2015-ben az Audi Hungaria Járműmérnöki

– We should all be proud that a significant industrial monument in the centre of Győr has been renewed and given a new function. This way, it can once again become an important site for the city's economy as the university's science and innovation park – said **Dr Filep Bálint** in his inaugural speech.

– Four years ago, the model change gave us the opportunity to manage our institution independently and responsibly, in strategic cooperation with the Board of Trustees of the Széchenyi University Foundation. The Innovation Park is an emblematic building that transcends time. We would like to thank Palkovics László for his innovative support and encouragement from the very beginning all the way to the implementation process. The idea for the development started with a site inspection following a student competition. We saw this area as a solution to the further expansion of our university. At the same time, our university's transformative role has been shaped by international examples. An important element of this is that companies can contribute to the development and renewal of education and research. In line with this, our innovation park will further strengthen the university's impact on the labour market. It will also contribute to providing more opportunities for young people, especially those preparing for careers in engineering and technology, to integrate into the workplace, from start-ups and spin-offs to multinational companies. The park is also a point of contact between domestic small to medium sized enterprises and large companies.

Today, Széchenyi University has become an institution capable of responding to changes in the world. Our predecessor, the Transportation and Telecommunication Faculty of Technical Sciences, was created to meet the needs of the industry in 1968. Close cooperation with the economy has shaped our development to this day. The first buildings on the campus were completed in 1974, when the faculty had 1212 students. The first economists started their studies in 1992 and the first law students in 1995. In the nineties, we started courses in health sciences and music. Our institution was awarded university status in 2002, and since then we have far exceeded the targets set for us. In 2004 we established our first doctoral school, in 2008 the Audi Hungaria Internal Combustion Engine Department was founded, four years later our Automotive Research Centre, and in 2015 the Audi Hungaria Faculty of Automotive Engineering was established. In 2016,

Karunk. 2016 óta van egészség- és sporttudományi, 2017 óta pedig művészeti karunk. 2016-ban csatlakoztak hozzánk a mosonmagyaróvári és az Apáczai-karok közösségei, amit a kormányzat is messzemenően támogatott. 2017-ben európai színvonalú, új kollégiumi szárnyakat adtunk át.

Minden infrastrukturális fejlesztésünk segítette a nemzetközi nyitásunkat. A jelenlegi, 14 ezer fős hallgatói közösségünkben ezer a nemzetközi hallgató, akik a világ csaknem 80 országából érkeztek hozzánk. 2021-ben elindultak a mára rendkívül népszerűvé vált dizájnképzések: a formatervezés, építőművész és tervező grafikus. Tavaly átadtuk a ZalaZone tesztpályán az első egyetemi oktatási innovációs és szállásépületünket, amely szintén a valós vállalati partnerséget ösztönzi. Idén felavattuk a mosonmagyaróvári Smart Fan Tangazdaságunkat, ahol drón- és precíziós modern technológiára építve járulhatunk hozzá az agrárium fejlődéséhez. Ma egy városrész, sőt az egész város nyertese az elkészült beruházásainknak. Innovációs parkunk egyszerre fogja szolgálni a régió gazdasági életének szereplőit és a térség versenyképességének erősítését. Köszönjük Magyarországi kormányának, hogy elkötelezett támogatásával segíti intézményünk fejlődését.

we created the Faculty of Health and Sport Sciences, and in 2017, the Faculty of Arts. In 2016, we were joined by the communities of the Mosonmagyaróvár and Apáczai faculties, which was also strongly supported by the government. In 2017, we opened new dormitory wings that are up to European standards.

All of our infrastructure developments have helped us become more open internationally. Of our current student community of 14,000, 1,000 are international students, coming from almost 80 countries around the world. In 2021, the now hugely popular courses in Industrial, Architectural and Graphic Design were launched. Last year, we opened our first university innovation building with educational and accommodation facilities at the ZalaZone Proving Ground, which also encourages real corporate partnerships. This year, we inaugurated our Smart Fan Experimental Farm in Mosonmagyaróvár, where we can contribute to the development of agriculture by building on modern drone technology and precision farming. Today, not only a neighbourhood, but the whole city, has benefited from the investments we have made. Our innovation park will both serve the economic players in the region and strengthen competition in the area. We thank the Government of Hungary for its committed support for the development of our institution.

Dr. Dézsi Csaba András, Győr polgármestere köszöntőjében elmondta: fantasztikus érzés, egyben elégtétel számára, hogy a bezárt kekszgyár helyén reménytelenül álló betonkocka ismét a tudás és a termelés szolgálatába állhat. - Alpolgármester voltam akkor, amikor a győri főiskola egyetemmé vált. Sokat dolgoztunk érte, büszkék voltunk rá. Nagyon nagy dolognak számított, ám most úgy gondolom, hogy az egyetemen jelenleg zajló átalakulás is legalább annyira, ha nem még inkább fontos és előremutató az intézmény életében. Azt kérem önöktől, hogy továbbra is fogjunk össze, tegye mindenki a dolgát a tehetsége, tudása és szorgalma szerint a legjobban. A munkának egyetlen titka van, csinálni kell. Ezt tesszük itt Győrben. A másik, amit szoktam mondani az egyetemen a tanítványaimnak, hogy csináld azt, amit szeretsz, s boldog ember leszel. Szeretnék Győrben minél több boldog embert látni.

Dr. Dézsi Csaba András, Mayor of Győr, said in his speech: it is a fantastic feeling and a source of satisfaction for me that the concrete block that had hopelessly stood on the site of the closed biscuit factory can once again be used for knowledge and production. - I was vice mayor when the Győr Faculty became a university. We worked hard for it, we were proud of it. It was a very big thing, but now I think that the transformation that is taking place at the university is just as important, if not more so, and is a step forward for the life of the institution. I would ask you to continue to work together, for everyone to do the best they can, each according to their talent, knowledge and diligence. There is only one secret to the work, and that is you have to get down and do it. That is what we are doing here in Győr. The other thing I tell my students at the university is to do what you love and you will be happy. I would like to see as many happy people as possible in Győr.

Dr. Dézsi Csaba András, Győr polgármestere

Kolossváry Tamás,
a Győri Innovációs Park központvezetője

THE CUBE

Kolossváry Tamás, a Győri Innovációs Park központvezetője közgazdász hallgatóként, frissdiplomásként évekig vezette az Arrabona Racing Team hallgatói versenycsapatot, jelenleg PhD doktorjelölt.

– A regionális jelentőségű győri innovációs park első üteme a GINOP-2.3.1-20-2020-00005 számú projekt által biztosított 6,8 milliárd forintból valósult meg. Az épület modern, impozáns, a fejlett ipar jegyeit magán hordozó környezetet ad a vállalatokkal közös kompetencia-építés és -hasznosítás számára. Győr belvárosának és a Széchenyi-egyetem központi kampuszának töszomszédságában vagyunk, az egykori Koestlin, a volt Győri Kekszgyár területén.

Az épületet egyedülálló építészeti megoldással egy LED-hálós öltözteti. De mi történik a hálón belül? A Science Park projekt első fázisa 3860 négyzetméteren valósult meg, amelynek fele oktatási funkciókat ellátó terület, egyharmadán a vállalatok kutatásfejlesztési irodái kapnak helyet, a fennmaradó rész pedig szakmai workshopok, rendezvények, előadások lebonyolítására nyújt lehetőséget. Az épület földszintjén a rendezvénytér mellett a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének vállalkozásfejlesztési irodája, az egyetem, az egyetemet fenntartó alapítvány és a Humda Mobilitásfejlesztési Ügynökség által kialakított Green Traffic Cloud projektiroda fog működni. A következő szinten a magyarországi Bosch győri telephelyére érkezünk, ahol az intelligens mobilitási termékek és szolgáltatások fejlesztése zajlik az egyetem kompetencia-központjaival és karaival szoros együttműködésben, a Science Park közösen elhatározott céljait követve. A második, harmadik és negyedik szinten az egyetem Design Tanszéke, a Design Campus Kompetencia-központ kap helyet, amely oktatási és alkotói helyszíneként funkcionál. Mindez új lehetőséget teremt az ipari formatervezés szempontjainak integrációjában a műszaki termékek tervezésénél, házon belüli kooperációban. A ház legfelső szintjén kiteljesedik az autóiipari és digitális technológiai fejlesztések portfóliója. Itt kap helyet az Audi Hungaria bázisa a 30 éves stratégiai

First as an economics student, then later as a graduate, **Kolossváry Tamás**, the Head of Győr Innovation Park, led the university's Arrabona Racing Team for many years. He is currently a PhD candidate.

– The first phase of the Győr Innovation Park, which is of regional importance, was completed with HUF 6.8 billion from the GINOP-2.3.1-20-2020-00005 project. Bearing the hallmarks of advanced industry, the modern, imposing building provides an environment for competence building and utilisation in cooperation with companies. We are located in the immediate vicinity of Győr city centre and the central campus of Széchenyi University, on the site of Koestlin, the former Győr Biscuit Factory.

The building is clad in an LED mesh, a unique architectural solution. But what happens inside the mesh? The first phase of the Science Park project covers 3,860 square metres, half of which is dedicated to educational functions, a third to R&D offices for companies and the remainder to professional workshops, events and lectures. In addition to the event space, the ground floor of the building will host the business development office of the National Association of Entrepreneurs and Employers, the office of the Green Traffic Cloud project developed by the university, the university foundation and the Humda Mobility Development Agency. On the next floor, we find Bosch Hungary's Győr site, where the development of intelligent mobility products and services will be carried out in close cooperation with the competence centres and faculties of the university, following the jointly defined goals of the Science Park. On the second, third and fourth floors, the university's Department of Design, the Design Campus Competence Centre, will be located, which will function as a teaching and creative space. This will create a new opportunity for the integration of industrial design aspects into the design of technical products through in-house collaboration. On the top floor of the building we can find the portfolio of automotive and digital technology developments. It will be home to the Audi Hungaria base, an important symbol of the 30-year strategic partnership,

partnerség fontos jelképeként, ahol mérnökök és hallgatók együtt, a jövő járműveinek hardveres és szoftveres funkcióit fejleszthetik. A digitális és telekommunikációs technológiák térségünkben meghatározó képviselői, így a Huawei, a Telekom, a dróntechnológia fejlesztésében élen járó Rotors and Cams fejlesztői bázisa is itt fog működni. A közös kompetenciafejlesztés egyetemi oldalát a Digitális Fejlesztési Központ kollégái adják majd.

Az épület mögötti jelenleg még beépítetlen terület a Győri Science Park további fejlesztésének helyszíne lesz. A következő ütem előkészítését, tervezését végezzük jelenleg is, vállalati partnereink intenzív érdeklődése mellett.

where engineers and students will work together to develop the hardware and software functions of the vehicles of the future. It will also be the home of key digital and telecommunications technology players in our region, such as Huawei, Telekom, and Rotors and Cams, a leading developer of drone technology. The academic side of the joint competence development will be provided by colleagues from the Centre for Digital Development.

The currently undeveloped area behind the building will be the site of further development of the Győr Science Park. We are currently preparing and planning the next phase, with strong interest from our corporate partners.

Simon Róbert Balázs országgyűlési képviselő egy rövid időutazásra invitálta a hallgatóságot. – Emlékszem arra az öt évvel ezelőtti pillanatra, amikor valakinek telefonon jeleztem, hogy megszületett az a döntés, mely szerint a korábban magántulajdonban lévő egykori kekszgyári területet Magyarország kormánya megvásárolja és átadja a Széchenyi-egyetemnek, hogy itt technológiai és innovációs parkot hozzon létre. Ez volt az első lépés, melyet nyilvánvalóan maga az egyetem kezdeményezett. Hiszen fizikai értelemben gyakorlatilag már megtelt az a terület, ahol a központi kampusz található. Szükséges volt mindenképpen a bővítés, s nyugati

példára egy science park létrehozása. Visszatekintve a győri egyetem elmúlt másfél évtizedes történetére, az mindenképpen aranykorszaknak tekinthető. Ám úgy tűnik, hogy a következő 15 év is az lesz. Elég csak erre a fejlesztésre gondolni, melynek a mai állomása még csak az első ütem végét jelenti. 2025-ig következik a második, majd 2030-ig a harmadik fejlesztési ütem. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy ezt a ma átadandó modern és impozáns épületet meg is kell tölteni tartalommal. Itt jön be az egyetem tudása és azon vállalatok szerepe, amelyek itt helyet kapnak. Együttműködésük erősíti Magyarország gazdaságát.

Member of Parliament **Simon Róbert Balázs** invited the audience on a short journey through time. – I remember the moment five years ago when I told someone on the phone that the decision had been made that the previously privately owned former biscuit factory site would be bought by the Hungarian government and given to Széchenyi University to create a technology and innovation park. This was the first step, clearly initiated by the university itself. After all, the area where the central campus is located is already practically physically full. It was essential to expand and, following the example of the West, to create a science park. Looking back over the past decade and a half, the history of the University of Győr can certainly be considered a golden age. But it looks like the next 15 years will be one too. Just think of this development, of which today is only the end of the first phase. the second phase will follow by 2025 and the third phase by 2030. And we must not forget that this modern and impressive building, which is to be inaugurated today, must also be filled with content. This is where the university's knowledge and the role of the companies that will be housed here come in. Their cooperation will strengthen Hungary's economy.

Simon Róbert Balázs, országgyűlési képviselő

Csák János, kultúráért és innovációért felelős miniszter

Az ünnepségen a magyar kormányt **Csák János** kultúráért és innovációért felelős miniszter képviselte, aki szerint Győr – már csak a fekvése miatt is – mindig is Magyarország egyik élenjáró városa volt. – A fekvés önmagában persze semmit sem jelent, mert minden a fejben dől el. A kormány ezért hagyta jóvá és alakította ki az új Neumann János Programot, amelynek célja, hogy segítse az egyetemek és a kutatóhelyek, a vállalatok, a pénzügyi világ összekapcsolódását.

- A stratégia fontos eleme, hogy hatást kell elérni, amelyet három szempontból is fontosnak tartunk. Az egyik természetesen az intellektuális hatás, vagyis a tanulmányok és a publikációk – természetesen nemzetközi együttműködésben. Ebben a Széchenyi-egyetem nagyon jól halad előre. Elvárt továbbá a pénzben megjelenő gazdasági hatás is. A magyar kormány évente nagyjából 300 milliárd forintot fordít az innovációra, ám ha nem lesz hatása ennek a költségnek, ha például ebben az épületben nem születnek olyan intellektuális termékek, publikációk, akár szabadalmak, amelyekből aztán termék és bevétel lesz, akkor nem lesz pénzünk a magyar kultúra és a családpolitika finanszírozására. Az intellektuális és gazdasági mellett kell a társadalmi hatás is. Az elvárásoknak megfelelően a Széchenyi-egyetem már szervesen beépült Győr városába, s közben pezsgő és vonzó világot kell teremtenie, hogy a fiatalok ide akarjanak jönni. Sőt, többet mondok. Jelenleg a győri egyetem hallgatói között nagyjából 7 százalék a külföldiek aránya, márpedig én őket is értékkeremtő elemeknek tekintem. Hiszen a külföldi hallgatók lesznek a legjobb nagyköveteinek, ráadásul általuk a mi gyerekeink és unokáink is jobban felkészülhetnek a nemzetközi versenyre. El kell érni azt is, hogy az oktatói karban is mind több külföldi kolléga legyen. Győrött pontosan látják, hogy milyen irányban kell fejlődni, hogy növelni szükséges a publikációk, a szabadalmak és a startupok számát. Magyarország célja az, hogy 2040-re a világ kétszáz országa közül innovációs tekintetben benne legyen az első tízben, ez a felső 5 százalék.

*The Hungarian government was represented at the ceremony by **Csák János**, Minister of Culture and Innovation, who said that Győr has always been one of Hungary's leading cities, not least because of its location. - Of course, location alone means nothing, because everything is decided in the head. This is why the government has approved and set up the new John von Neumann Programme, which aims to help link universities with research centres, companies and the financial world.*

- An important element of the strategy is to achieve impact, which we consider important in three ways. One, of course, is intellectual impact, that is, studies and publications - in international cooperation, of course. In this, Széchenyi University is making very good progress. An economic impact in monetary terms is also expected. The Hungarian Government spends around HUF 300 billion a year on innovation, but if this spending does not have an impact, if, for example, this building does not produce intellectual products, publications or even patents that will then be the source of products and income, then we will not have the money to finance Hungarian culture and family policy. In addition to the intellectual and economic impact, we also need a social impact. As expected, the Széchenyi University has already become an integral part of the city of Győr, and at the same time it has to create a vibrant and attractive world for young people to want to come here. In fact, I will go further. At the moment, the proportion of foreign students at the University of Győr is about 7%, and I consider them to be a value-creating element. After all, foreign students will be our best ambassadors, and they will also prepare our children and grandchildren better for international competition. We must also ensure that our teaching staff includes more and more foreign members. In Győr, they see exactly the direction in which we need to develop, the need to increase the number of publications, patents and start-ups. Hungary's goal is to be in the top 10 of the world's 200 countries in terms of innovation by 2040, this means the top 5 percent.

Hazánkban a vállalatok hozzájárulása a hozzáadott értékhez mindössze 52 százalék, miközben az uniós átlag 76. Ezt növelni szükséges, amelynek színtere a felsőoktatás. E téren is példának és inspirációnak tekintem a Széchenyi István Egyetemet, mert elég fiatal ahhoz, hogy dinamikus legyen, ugyanakkor elég idős ahhoz, hogy legyenek hagyományai. A hazai hozzáadott érték növelésének elérése érdekében megújítottuk a Magyar Kutatási Hálózatot, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal és Alap működését, valamint ezért hoztuk létre a Kutatási Kiválósági Tanácsot. Töreksem arra, hogy minél több kiváló magyar kutatóhoz asszociáljunk minél több külföldi kutatót és hozzuk olyan projekteket – fókuszáltnan a digitalizálásra, a zöld átállásra és az egészségipar területén – ahol nekünk, magyaroknak van hagyományunk, vannak tudósaink és a világban is nagy rá a kereslet. Kiemelném, hogy sem a hallgatók bevonásában, sem az ideáink és termékeink tekintetében nem a mi tízmilliós piacunkra kell koncentrálni. Hiszen itt van nekünk egy teljesen nyitott, 450 milliós piac, az Európai Unió piaca, ahol teljesen szabad a tőke- és szolgáltatásáramlás, az áru- és munkaáramlás.

Győr nem egy vidéki város, hanem egy centrum Bécs, Pozsony és Budapest között. Győr nekem a remény helye. Önökben van Magyarország reménye, önök képzik a jövő elitjét.

In Hungary, the contribution of companies to added value is only 52%, compared to an EU average of 76%. This must be increased through higher education. I see Széchenyi István University as an example and an inspiration in this area, because it is young enough to be dynamic, but old enough to have traditions. In order to increase domestic added value, we have renewed the Hungarian Research Network, the National Research, Development and Innovation Office and Fund, and created the Research Excellence Council. I am striving to connect as many excellent Hungarian researchers as possible with as many foreign researchers as possible and to bring in projects - with a focus on digitalisation, the green transition and the health industry - where we Hungarians have a tradition, we have scientists and there is a great demand for them in the world. I would stress that neither in terms of attracting students, nor in terms of our ideas and products, should we focus on our market of ten million. We have a completely open market of 450 million people, the market of the European Union, where there is a complete free flow of capital and services, goods and labour.

Győr is not a rural town, but a centre between Vienna, Bratislava and Budapest. For me, Győr is a place of hope. You are the hope of Hungary; you are the future elite.

Csák János a beszéde végén dr. Filep Bálintnak és prof. dr. Friedler Ferencnek átadta a Magyar Formatervezési Tanács megosztott különdíját, amelyet idén Rovó Balázs, a Széchenyi István Egyetem Design Tanszékének harmadéves BA formatervező hallgatója nyerte el, aki a Digitális Fejlesztési Központtal (DDC) együttműködésben egy orvosi szemvizsgáló eszköz tokozását tervezte meg

At the end of his speech, Csák János presented the shared special award of the Hungarian Design Council to Dr Filep Bálint and Prof. Dr Friedler Ferenc, which was won this year by Rovó Balázs, a third-year BA design student of the Department of Design at Széchenyi István University, who designed the casing of a medical eye examination device in cooperation with the Digital Development Centre (DDC).

Alfons Dintner, az Audi Hungaria igazgatósági elnöke köszöntőjében erőt sugárzó objektumnak nevezte a kocka-épületet, amelyben a négykarikás vállalat teljesítménye és a kutatás-fejlesztés ötvöződhet egymással. – Vállalatunk fennállásának harmincéves jubileuma mellett idén tudományos együttműködéseink egy újabb mérföldkővet is ünnepelhetjük. Az Audi Hungaria elmúlt három évtizedének sikere szaktudásunk, innovatív gondolkodásmódunk és partnereinkkel való összekapcsolódásunk eredménye. Az autóiipar transzformációjához elengedhetetlen a tudomány és az ipar szereplői között megvalósuló tudástranzfer, ezért is nagy öröm számunkra, hogy a Győri Tudományos és Innovációs Parkkal egy olyan ökoszisztéma jön létre, mely ösztönzi az innovációt, a kutatást. Hozzájárul a jövő generáció magas szintű, gyakorlatorientált képzéséhez.

Jelenleg az Audi Hungaria másfélszáznál is több szakértője vesz részt a győri egyetem oktatási tevékenységében, miközben éves szinten több százra tehető azon széchenyi gyakornokok száma, akik szakmai karrierjüket kezdik a vállalatnál, ahol egyébként a mérnökként dolgozó munkatársak több mint 50 százaléka a Széchenyi István Egyetemen végezte tanulmányait.

Mindezek az adatok is jól jelzik a felsőoktatási intézmény és a győri négykarikás cég példaértékű együttműködését, amelyet a két fél az ünnepség során új stratégiai megállapodás aláírásával emelt új szintre. A dokumentum kiterjed többek között a képzések gyakorlatorientált fejlesztésére, pályaorientációs felvételi előkészítő programok szervezésére, az Audi Hungaria Járműmérnöki Kar és az Audi Hungaria külső tanszék működtetésére, az oktatók számára indított ipari gyakorlati programokra, a magas színvonalú laborszolgáltatásokra, a legkorszerűbb technológiákhoz és a fenntarthatósághoz kapcsolódó közös kutatás-fejlesztési és innovációs projektekre is.

*In his speech, **Alfons Dintner**, Chairman of the Board of Audi Hungaria, described the cube building as an object of strength, in which the performance of the company with the four rings and research and development can be combined. – As well as celebrating the 30th anniversary of our company, this year marks another milestone in our scientific collaborations. Audi Hungaria's success over the past three decades is the result of our expertise, our innovative thinking and our connection with our partners. Knowledge transfer between science and industry is essential for the transformation of the automotive industry, which is why we are delighted that the Győr Science and Innovation Park is creating an ecosystem that encourages innovation and research. It will contribute to the high-level, practice-oriented training of the next generation.*

Currently, Audi Hungaria has more than 150 experts participating in the educational activities of the University of Győr, while the number of Széchenyi trainees starting their professional careers at the company, where more than 50 percent of the engineering staff graduated from Széchenyi István University, is estimated at several hundred per year.

All of these figures are a good indication of the exemplary cooperation between this educational institution and Győr branch of the brand with the four rings, which the two parties raised to a new level by signing a new strategic agreement during the ceremony. The document covers, among other things, the practice-oriented development of training courses, the organisation of career-oriented admission preparation programmes, the operation of the Audi Hungaria Faculty of Automotive Engineering and the Audi Hungaria External Department, industrial internship programmes for educators, high-quality laboratory services, joint research, development and innovation projects related to state-of-the-art technologies and sustainability.

Alfons Dintner, Vorstandsvorsitzender der Audi Hungaria, sprach bei der Eröffnung des Győrer Wissenschafts- und Innovationsparks

Alfons Dintner begrüßte die anwesenden Gäste ganz herzlich und sprach gleich zu Beginn über das wunderschöne „Powerhouse“, das für viele Studierende und Ingenieure der Zukunft bereit steht. Er erinnerte sich an die Backsteinhäuser seiner Studentenzeit, gegenüber denen das neue Gebäude ein Palast sei – „einfach ein Hammer“. Auch hätten ihm seine Leute erzählt, das neue Gebäude sei schöner als alles, was sie bei Audi Hungaria hätten, doch sei es damit wie bei allem im Leben: Nicht das Erzählte reicht, sondern das Erreichte zählt. Und das was hier steht, sei schon etwas Erreichtes, das es zu feiern gilt, denn Feste muss man feiern, wie sie fallen, wie ein bayerisches Sprichwort besagt. Dies gilt auch dann, wenn in einer Woche gleich drei Feste zu feiern sind: So feiert Audi Hungaria 30-jähriges Jubiläum, den Start der neuen E-Motoren PPE und die Eröffnung des Wissenschafts- und Innovationsparks.

Dies alles hat miteinander zu tun: Der stetige Aufbau von Wissen und Kompetenzen wirkt weit über die Grenzen unseres Unternehmens hinaus, das ist der Kern unseres Erfolgs seit 1993 – sagte Alfons Dintner und nannte unter anderem die Premium Platform Electric als leuchtendes Beispiel für Innovation und Leidenschaft aus Ungarn: – Für uns ist das Vorsprung durch Technik. Wer wissen will, wie die Zukunft zu meistern ist, muss eng mit der Wissenschaft verbunden sein. Umgekehrt hilft es Wissenschaftlern und Forschern, ihre Erkenntnisse gleich an Produkten vor der Haustür in der Praxis anwenden zu können. Der Science Park ist dafür ein Meilenstein, wir verschmelzen Forschung und Audi Hungaria in einem gemeinsamen Ökosystem. Und er ist auch ein Meilenstein in den 30 Jahren vorbildlicher Zusammenarbeit mit der Széchenyi István Universität. Heute sind bereits mehr als die Hälfte unserer Ingenieure Made in Győr, was sicher kein Zufall ist, denn wir haben die Kooperation mit der Universität immer sehr gepflegt – zum gegenseitigen Vorteil und zum Vorteil des Wissenschafts- und Wirtschaftsstandorts Ungarn. Wir danken daher der Universität, lieber Professor Palkovics, liebe Elisabeth Knab und allen

dr. Filep Bálint, a Széchenyi István Egyetem elnöke, **prof. dr. Friedler Ferenc**, a Széchenyi István Egyetem rektora és tudományos elnökhelyettese, **Robert Buttenhauser**, az Audi Hungaria motorgyártásért felelős igazgatósági tagja, **Simon Róbert Balázs**, országgyűlési képviselő, **Csák János** kulturális és innovációs miniszter, **prof. dr. Dézsi Csaba András**, Győr polgármestere, **Alfons Dintner**, az Audi Hungaria igazgatóságának elnöke, **Paár Attila**, a West Hungaria Bau ügyvezetője, **prof. dr. Palkovics László**, a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke, **Varga Zsolt**, az Euro Generál Zrt. vezetője és **Kolossváry Tamás**, a Széchenyi István Egyetem Győri Innovációs Parkjának központvezetője

Verantwortlichen für ihre kontinuierliche Unterstützung. Unserer besonderer Dank gilt natürlich auch der ungarischen Regierung, lieber Herr Minister Csák.

Die Studierenden der Universität Győr und die Mitarbeitenden der Audi Hungaria waren und sind ein Team, das sind in der Zwischenzeit Hunderte von Praktikanten, die über die Jahre unsere Mannschaft bei Audi Hungaria verstärkt haben und es sind aber auch hunderte Fachlehrkräfte der Audi Hungaria, die an der Universität unterrichten. Das sind gemeinsame Projekte, Lehrstühle, Fakultäten, aber auch das externe Studium bei uns, bei Audi Hungaria. Diese Partnerschaft lebt und gedeiht prächtig, denn jedes Jahr sind immer mehr Menschen dazugekommen, aus Forschung und Lehre, aus Entwicklung und Produktion, aber auch aus Betriebswirtschaft und Technik. Und manche Highlights wie das Audi Development Camp, die Formula Student oder der neue ESG-Studiengang gehen über das klassische Tagesgeschäft hinaus. Der Science Park ist übrigens auch neue Heimat unserer Next Level Strategie, denn Next Level ist ja immer auch das Ziel aller Wissenschaften. Im Next Level wollen und werden wir führend sein, bei Dienstleistungen, bei

neuen Formen der Mobilität, bei der Digitalisierung und selbstverständlich auch beim nachhaltigem Wirtschaften. Viele zukünftige Innovationen kennen wir heute noch nicht, doch neue Ideen werden sicherlich zuerst hier geboren, im Wissenschafts- und Innovationspark. Parallel zur ehrgeizigen Innovationsagenda Ungarns haben auch wir unseren Kooperationsvertrag weiterentwickelt und damit passt der Science Park auch perfekt zu uns und den ambitionierten Zielen Ungarns. Wir sind heute schon überzeugt, dass dieser Ort weitere Innovationsschübe bringen und neue Formen der Zusammenarbeit ermöglichen wird. Wir denken an Projekte wie Hardware-in-the-loop, CO₂-Nutzung, E-Fuels, industrielle Anwendung von Wasserstoff, um nur einige Zukunftsfelder zu nennen. Wichtig ist, dass hier alle zusammenkommen: Junge Studierende, Ingenieure, erfahrene Experten, Doktoranden, Uni-Wissenschaftler und erfahrene Profis von Audi Hungaria. Wichtig ist auch, dass Hierarchien hier keine Rolle spielen, denn es geht letztendlich um eine lebenswerte Welt für uns alle und die gemeinsame Suche dafür sollte hier die Hauptrolle spielen. Viel Glück und Erfolg auf diesem Weg!

 dr. Filep Bálint, President of Széchenyi István University, **prof. dr. Friedler Ferenc**, rector and vice president for academic research of the Széchenyi István University, **Robert Buttenhauser**, Member of the Board of Audi Hungaria responsible for engine production, **Simon Róbert Balázs**, member of parliament **Csák János** minister of culture and innovation, **prof. dr. Dézsi Csaba András**, mayor of Győr, **Alfons Dintner**, Chairman of the Board of Audi Hungaria, **Paár Attila**, CEO of West Hungaria Bau, **prof. dr. Palkovics László**, a Chairman of the Board of Trustees of the Széchenyi István University Foundation, **Varga Zsolt**, Head of Euro Generál Zrt. and **Kolossváry Tamás**, a Head of the Győr Innovation Park of Széchenyi István University

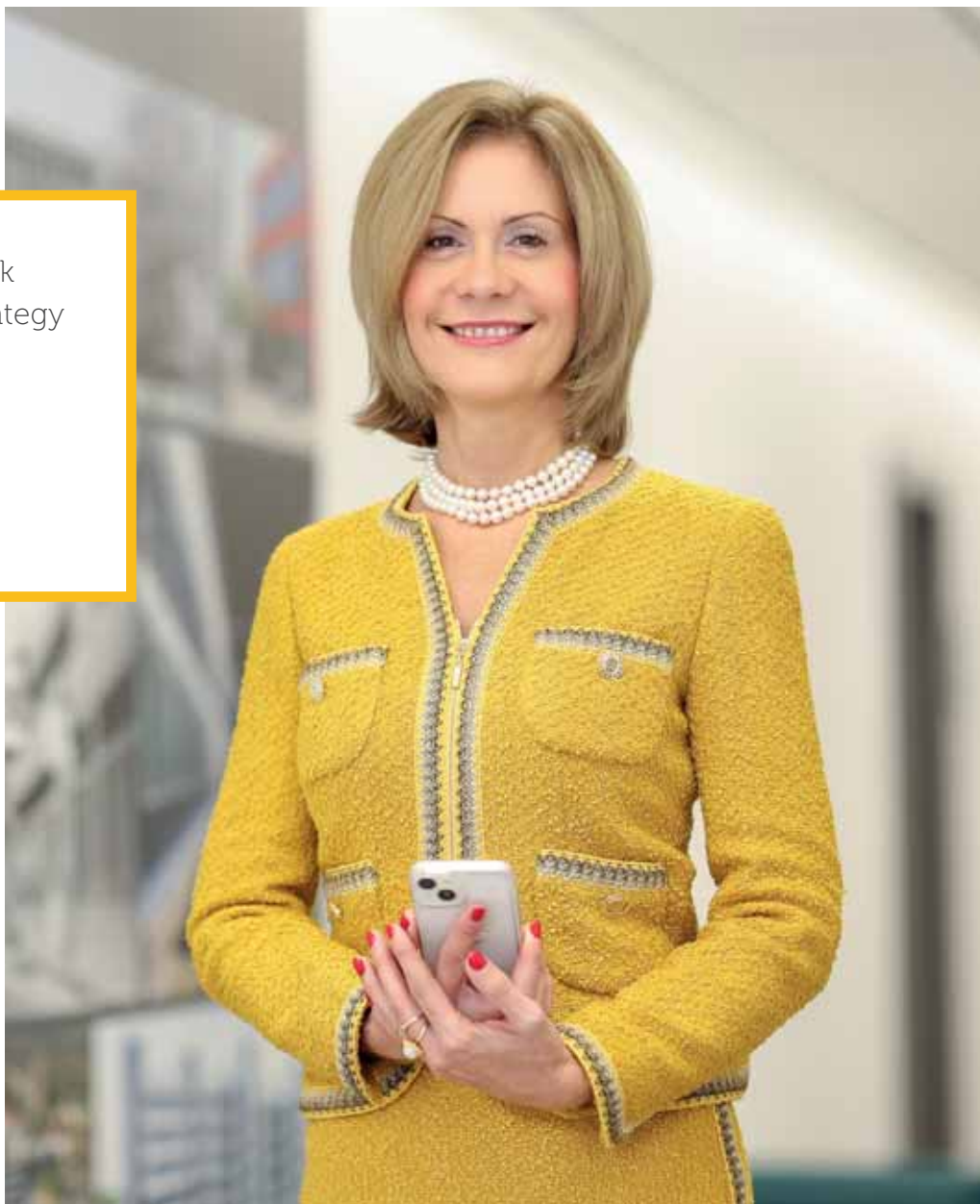
MÁR HAT VILÁGRANGLISTÁN SZEREPEL A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A Széchenyi István Egyetemnek a globális szintén, a világ mintegy 29 ezer universitása között kell helytállnia. Az intézmény kiemelkedően teljesít ebben a versenyben, amit mutat a ranglistákon való szereplése is.

SZÖVEG: **HAN CZ GÁBOR**

– Az elmúlt évek erőfeszítéseinek, az elért eredményeknek köszönhetően egyre erősebb nemzetközi láthatóságunk. Egyetemünket ma már hat jelentős felsőoktatási világranglistán jegyzik, amelyből négyen az idén debütált – összegzett dr. Lukács Eszter nemzetközi és stratégiai kapcsolatokért felelős elnökhelyettes. Kifejtette: az intézmény négy olyan világranglistán szerepel, amely a legnagyobb súllyal a képzések és a kutatások minőségét veszi figyelembe. Ilyen a Quacquarelli

Dr. Lukács Eszter, a Széchenyi István Egyetem nemzetközi és stratégiai elnökhelyettese (Fotó: O. Jakócs Péter)

Hatalmas utat tettünk meg az elmúlt években, ami a nemzetközi rangsorokban elért eredményeinkben is tükröződik. Közösségünk azért dolgozik, hogy tovább javítsuk pozíciónkat a világ legjobbjai között, ezáltal még magasabb színvonalú képzéseket nyújtsunk a hallgatóknak, s még inkább hozzájáruljunk a térség versenyképességének erősítéséhez

Symonds (QS) világ- és európai ranglistája. Az utóbbi alapján Európában a legjobb tíz százalékba, míg a Times Higher Education (THE) világranglistája alapján a világ egyetemeinek top öt százalékába tartozik a győri egyetem, amely emellett a THE értékelése szerint mérnöki területen is a világ legjobbjai között található.

Dr. Lukács Eszter hozzátette: ezen kívül a THE Impact Rankings elnevezésű, az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz való hozzájárulás alapján készülő rangsorán már több éve szerepel az intézmény, s jelenleg három kategóriában is a világ 400 legjobb egyeteme között található. A legfrissebb, decemberi hír, hogy a QS fenntarthatósági világranglistájára is felkerült az intézmény, Magyarországon a hatodik legjobbként.

Az elnökhelyettes hangsúlyozta: mindez kiemelkedő siker, amiért köszönet illet valamennyi kollégát, köztük a rangsorokhoz szükséges adatgyűjtésben és -szolgáltatásban jelentős szerepet vállaló Egyetemi Könyvtár és Levéltár igazgatóját, Tóth Csillát és munkatársait.

– Hatalmas utat tettünk meg az elmúlt években, ami a nemzetközi rangsorokban elért eredményeinkben is tükröződik. Közösségünk azért dolgozik, hogy tovább javítsuk pozíciónkat a világ legjobbjai között, ezáltal még magasabb színvonalú képzéseket nyújtsunk a hallgatóknak, s még inkább hozzájáruljunk a térség versenyképességének erősítéséhez – hangsúlyozta dr. Filep Bálint, a Széchenyi István Egyetem elnöke. ■

*Tóth Csilla, az Egyetemi Könyvtár és Levéltár igazgatója
(Fotó: Májér Csaba József)*

GYORSAN LÉPDELT A LÉPCSŐFOKOKON

GYŐRBE JÖTT, AHOL A LEHETŐSÉGEK JÖTTEK

Veszprémben született, de Városlődön nőtt fel, ahová mind a mai napig hazajár a szüleihez, nagyszüleihez. A kis bakonyi falu a gyerekkorát alapjaiban meghatározta. Sváb település lévén – és sváb család leszármazottjaként – a helyi nemzetiségi óvodába, majd általános iskolába járva a német nyelv játszotta a főszerepet. Ez azóta is végig kíséri az életét, amelyben azért jutott szerep az éneklésnek, a néptáncnak, de még a karaténak is. Jelenleg a győrszentiváni Móricz Zsigmond Általános Iskolában tanít, ahol fiatal kora ellenére már az igazgatóhelyettesi pozíciót is betölti. Az alábbi hasábokon az Apáczai Csere János Karon négy évvel ezelőtt diplomát szerzett Tokolics Vivien – eddig is több tekintetben példaértékű – pályafutását mutatjuk be.

SZÖVEG: **BAUDENTISZTL FERENC**

FOTÓ: **KÖNCZÖL JÁNOS**

Vivien történetét kezdjük az úgy-
mond mellékszálakkal, amelyek
azonban mégis hatást gyakorol-
tak az életére, hiszen hosszú évekre
meghatározták a mindennapjait. A vá-
roslódi általános iskolának köszönhe-
tően énekelhetett duóban az egyik ba-
rátnőjével, Peidl Diánával, akivel olyan
szintre jutottak, hogy országos verse-
nyen kiemelt arany minősítést értek
el. Hasonlóan nagy elismerésnek szá-
mított, amikor Veszprém megye kép-
viseletében szerepelhettek Budapes-
ten, a Kongresszusi Központban. Az
éneklés mellett a néptánc is az élete
részévé vált, szülei példáját követve
ő is ropta másfél évtizeden keresztül.
Nála azonban még a karate is képbe
került, s bár ez sokáig testidegennek
tűnt számára, felnőtt fejjel már szíve-
sen gondol vissza arra a nyolc eszten-
dőre, amely során barna övig jutott, s
amelyből azóta is sokat kamatoztat. –
A szívemhez legközelebb álló néptánc
mellett tartottam ki a legtöbbször, de

most már kénytelen voltam azt is ab-
bahagyni, mivel Győről a feladataim
mellett nagyon megerőltető lett volna
heti szinten hazajárni.

A városlódi általános iskolai tanulmá-
nyok befejezése után Ajka következett,
a Bródy Imre Gimnázium. – Mivel szer-
tettem volna a felsőoktatásban is kipró-
bálni magam, ezért annak idején telje-
sen természetesnek tűnt a gimnáziumi
választás, esetemben pedig azért a
közelebbi város neves középiskolája,
mert ott emelt szinten tanulhattam tovább
a németet. Nagyon szerettem az ajkai
négy évet, amelynek végén 2014-ben
érettségiztem. Aztán mégsem tanul-
tam tovább, legalábbis nem azonnal.
Egy évet kihagytam, erre az életkörü-
lményeim is ösztönöztek – fogalmaz ki-
csit rejtélyesen. – Visszatértem egykori
általános iskolámba, ahol az igazgató
munkáját segítettem. Közben febru-
árban jelentkeztem az Apáczai-karra.
Bár a pedagógusi szakma mindig is
szimpatikus volt számomra, kiskorom-
ban nem gondoltam arra, hogy tanító
leszek. Az évek során azonban ez szé-
pen átalakult, s talán a városlódi isko-
lában töltött bő fél éves munka is sze-
repet játszott a választásomban. Egyre
inkább azt éreztem, hogy ez lesz az én

utam. A tanárim közül többen is voltak, akiknek a hozzáállása szimpatikus volt, akik miatt úgy éreztem, hogy én is képezni szeretném a fiatalságot. Ennek kapcsán a városlódi Paul Angermann Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolából az egykori német tanáromat emelném ki, valamint a jelenlegi igazgatót, aki magyart és éneket tanított, s felkészített minket az énekversenyekre. Az egyetemválasztás terén egyébként Győr mellett más város nem is került képbe, s mivel a családdal nagyon sokat jártunk ide, számomra a folyók városa nagyon szimpatikusnak tűnt. S hogy mennyire jó választás volt, azt az is bizonyítja, hogy ebből az időszakból is ki tudok emelni két olyan oktatót, akik nagy hatással voltak rám. Egyikük Sipos Judit, aki a német tanszéken tanítva vitt minket végig négy éven keresztül, míg az Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskolából Vargáné Frank Krisztina jelenlegi igazgatóhelyettes nevét említeném, akitől rettentő sokat tanultam módszertanilag. Nagyon sok játékos feladatötletet vettem át tőle, amit a gyerekekkel mind a mai napig hasznosítani tudok. Vivien az ajkai gimnáziumba ingázott, a győri tanulmányai elején azonban

kollégiumban lakott. – Ez azonban egyáltalán nem az én világom, a beállítottságomhoz nem is igazán illik. S bár nem történt semmi rendkívüli, nem ért semmilyen negatív élmény, mégis örültem annak, amikor egy év elteltével albérletbe költözhettem. A gimnáziumi időszak alatt kibuliztam, kiéltem magam, ide már tanulni jöttem. Szerencsére olyan társaságba keveredtem, akik hasonlóképpen gondolkodtak, akiknek szintén nem a bulizás volt az elsődleges céljuk. Velük mind a mai napig jóban is vagyok. Mindez a szemlélet is minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy az egyetem jobban ment, mint a gimnázium. Ekkorra érett meg bennem az, amit édesanyám oly sokszor említett hajdanán, hogy magamért tanulok. Sorra jöttek a jeles zárthelyik és vizsgák, amelyek mindig adtak egy újabb lökést a folytatáshoz. S közben gyakran gondoltam arra, mennyire kellett nekem a gimnázium befejezése után az az egy év, hogy megtaláljam az utam. Tanító szakra jelentkezett, műveltségi területként a német nyelvet választva. Így jutott el a diplomamunkájáig, amelynek keretében a válás hatásait vizsgálta a kisgyermek iskolai min-

dennapjaira vonatkozóan. Érdekes feladat volt. Győrbe eredetileg csak tanulni érkezett, ám jöttek a lehetőségek egymás után, így ma már otthonaként tekinthet a Kisalföld fővárosára. – Az államvizsgán az egyik bizottsági tag a Móricz-iskola igazgatója, Fátvainé Csanaki Éva volt, aki végighallgatta a tételaimet, majd azt követően jelezte számomra, hogy tudna helyet biztosítani számomra a szentiváni tanintézményben. A véletlen összejátékaiként mehettem az interjúra, ahol sikerült is felvételt nyernem, így a nyár eleji diplomaszerezés után az évszak végén már munkába is állhattam. Rettenetesen sokat köszönhetek Évának, akin az első pillanattól éreztem, hogy kiemelten támogatja a fiatalokat. De hálás vagyok az egész tantestületnek, mert egyáltalán nem éreztették velem, hogy frissen kikerülve az egyetemről közel sem tudtam mindent. Sőt, megpróbálták az erősségeimet kiemelni már az elejétől kezdve. Amennyiben úgy adódott, segítséget is kértek tőlem, ha azt érezték, hogy valami közelebb áll hozzám. S ez jót tett az önbizalmamnak. Egyébként azt már az egyetemen, a gyakorló iskolában éreztem, hogy a katedrán van a helyem.

Alapjában véve az egyetemi képzés egy nagyon jó szemléletet adott, ami által váltam azzá, aki most vagyok. Nagyon nagy személyiségfejlődésen mentem keresztül, az kétségtelen. Arra is nagyon jó volt az egyetem, hogy kialakítsa bennem azt, hogy milyen is egy jó tanár-diák kapcsolat, hogy mennyire fontos a kölcsönös tisztelet, s hogy egyszerűen milyen a jó pedagógus. Kikerülve az egyetemről, sokkal elhivatottabbnak és ambiciózusabbnak éreztem magam, valamint jóval határozottabbnak, s közben megtanultam tanulni is. Az Apáczai-karral jöttek a lehetőségek, de ezzel együtt sem gondoltam volna, hogy 28 évesen igazgatóhelyettes leszek. Minden lépcsőfok megvolt, csak jó gyorsan lépegethettem felfelé.

Győrszentivánon 2019 őszén kezdett tanítani, s azon nyomban lehetősége nyílt kitanulni egy új műveltségi területet – visszatérve az Apáczai-karra. Ez volt az informatika, mivel ilyen szakos tanárra mutatkozott szükség az iskolában. – Természetesen ezzel a lehetőséggel is örömmel éltem. A számítástechnika egyébként is közel állt hozzám, s bár a programozás mélységéig addig nem jutottam, az erős alapok megvoltak. Az államvizsga után az informatikát és a németet így már első-től hatodik osztályig taníthattam.

Jelenleg azonban már kicsit más a helyzet. Először osztályfőnök lett, majd munkaközösség-vezető az alsó tagozaton, ezzel segítve az akkori igazgatóhelyettes munkáját. Mindezek után, vagy ha úgy tetszik, mindezek eredményeként, Tokolics Vivien idén átvehette az iskolában az „Év pedagógusa” díjat. Ezzel azonban még nem ért véget számára az ez évi jó híresora, mivel ősztől igazgatóhelyettesként tevékenykedik az intézményben. – Az informatikai diploma megszerzése után furcsa volt, hogy egy évig nem tanultam, így aztán tavaly szeptemberben el is kezdtem a közoktatási vezető

képzést a BME keretein belül. A jövő évi szakdolgozatomban a Győri Móricz Zsigmond Általános Iskola igazgatóhelyettesi feladatkörét vizsgálom majd egy középfokú intézmény igazgatóhelyettesi munkájával. Azért ezt a témát választottam, mert úgy gondoltam, hogy talán ebben vagyok a leginkább érdekelt. Amúgy célom is volt, hogy majd egyszer igazgatóhelyettes lehessenek, de azt álomban sem gondoltam, hogy ez ilyen hamar be is fog következni, amiért nagyon hálás vagyok a körülöttem lévőknek, akik az ambícióimat látva támogattak. Amúgy is szeretek szervezni, összefogni és segíteni, így aztán amikor indult ez a kihelyezett győri képzés, éltem ezzel az eséllyel is. Aki négy év alatt ilyen karriert ér el a tanítói pályán, abban minden bizonyosan megfogalmazódnak további célok, elképzelések... – Nekem elsődlegesen mindig az igazgatóhelyettesi pozíció volt az álomom, s hogy ez bekövetkezett, ettől nagyon boldog vagyok és nagyon szeretném, hogy ez jól működjön, hogy ezt jól tudjam koordinálni emberileg és mindenféle téren. Aztán persze nem zárom ki, hogy még egy műveltségi területet majd bevál-

lalom. Amiben viszont biztos vagyok, hogy majd szeretnék – nyilván a fokozatokon végig lépkedve – mesterpedagógussá válni.

S hogy ebben milyen szerepet játszott az apáczais időszak? – Alapjában véve az egyetemi képzés egy nagyon jó szemléletet adott, ami által váltam azzá, aki most vagyok. Nagyon nagy személyiségfejlődésen mentem keresztül, az kétségtelen. Arra is nagyon jó volt az egyetem, hogy kialakítsa bennem azt, hogy milyen is egy jó tanár-diák kapcsolat, hogy mennyire fontos a kölcsönös tisztelet, s hogy egyszerűen milyen a jó pedagógus. Kikerülve az egyetemről, sokkal elhivatottabbnak és ambiciózusabbnak éreztem magam, valamint jóval határozottabbnak, s közben megtanultam tanulni is. Az Apáczai-karral jöttek a lehetőségek, de ezzel együtt sem gondoltam volna, hogy 28 évesen igazgatóhelyettes leszek. Minden lépcsőfok megvolt, csak jó gyorsan lépegethettem felfelé. A munkaközösségi vezetés során éreztem azt, hogy ha annak a feladatnak meg tudok felelni, akkor nincs mitől tartanom, az adódó vezetői lehetőségeket nem fogom visszautasítani. ■

Advent Győrben

GYŐR TÖBB
MINT EGY VÁROS

2023. DECEMBER 1-23.

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

2023. december 1-23. Adventi kézművesvásár a Széchenyi téren

Nyitva tartás:
hétfőtől vasárnapig 12⁰⁰–20⁰⁰ óráig,
december 23-án,
szombaton 12⁰⁰–18⁰⁰ óráig.

**2023. december 1. - 2024. január 1.
Adventi vendéglátás a Baross úton
és a Dunakapu téren**

Nyitva tartás:
hétfőtől vasárnapig 10⁰⁰–22⁰⁰ óráig.

Ünnepi nyitva tartás:
december 24-én 10⁰⁰–14⁰⁰,
25-én és 26-án 14⁰⁰–22⁰⁰,
december 31-én 12⁰⁰–02⁰⁰ óráig.

Adventi fényjáték – Széchenyi tér

Hétfőtől csütörtökig 17⁰⁰, 18⁰⁰, 19⁰⁰ és 20⁰⁰ órakor.
Pénteken és szombaton 17⁰⁰, 18⁰⁰, 19⁰⁰, 20⁰⁰ és 21⁰⁰ órakor.
Vasárnap 17⁰⁰, 18⁰⁰, 20⁰⁰ és 21⁰⁰ órakor.

Adventi gyertyagyújtások a Széchenyi téren

2023. december 3., vasárnap, 17 óra
2023. december 10., vasárnap, 17 óra
2023. december 17., vasárnap, 17 óra
2023. december 23., szombat, 17 óra

Korcsolyapálya – Dunakapu tér

2023. december 1. – 2024. január 31.
Hétfőtől csütörtökig 10⁰⁰–20⁰⁰
Péntektől vasárnapig 10⁰⁰–22⁰⁰

Turnusok
Hétfőtől csütörtökig: 10⁰⁰–11³⁰, 12⁰⁰–13³⁰, 14⁰⁰–15³⁰,
16⁰⁰–17³⁰, 18⁰⁰–20⁰⁰
Péntektől vasárnapig: 10⁰⁰–11³⁰, 12⁰⁰–13³⁰, 14⁰⁰–15³⁰,
16⁰⁰–17³⁰, 18³⁰–20⁰⁰, 20³⁰–22⁰⁰
Korcsolyabemutató minden pénteken és szombaton,
18⁰⁰ órakor, jégrevü vasárnaponként 18⁰⁰ órakor.

Jégdiszkó – Dunakapu tér

Csütörtökön 17⁰⁰–21⁰⁰
Pénteken és szombaton 17⁰⁰–23⁰⁰

Óriáskerék, dodzsem, körhinta, kisvasút nyitva tartási ideje

Óriáskerék Győr, Dunakapu tér,
2023. október 20. – 2024. január 7.
Dodzsem Győr, Dunakapu tér,
2023. december 1–31.
Körhinta Győr, Széchenyi tér,
2023. december 1–23.
Kisvasút Győr, Széchenyi tér,
2023. december 1–23.

Az adventi időszakban: (2023. december 1–23.)

Hétfő – Csütörtökig: 10⁰⁰–20⁰⁰,
Péntek: 10⁰⁰–21⁰⁰,
Szombat: 10⁰⁰–22⁰⁰,
Vasárnap: 10⁰⁰–21⁰⁰

MEGFELELŐ EGYETEMI ALAPOK - ÁTALAKÍTOTT GONDOLKODÁSMÓDDAL

Idei lapszámainkban a Rába Cégcsoportból alkalmanként két-két olyan szakembert választottunk, akik a közelmúltban váltak a 127 éves társaság munkatársaivá, miután diplomát szereztek a Széchenyi István Egyetemen. Ezúttal a futóműgyártás területéről Szalay Dánielt, a gyártásfejlesztés, valamint Takács Dávidot, a tervezett karbantartás teamvezetőjét mutatjuk be.

SZÖVEG: **BAUDENTISZTL FERENC**
FOTÓ: **KÖNCZÖL JÁNOS**

ÚT AZ EGYETEMRE

Szalay Dániel Szilből származik, oda is járt általános iskolába. A középiskolai tanulmányait viszont már Győrött végezte, a Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban. Mivel 14 évesen fogalma sem volt arról, hogy milyen szakterületen szeretne majd érvényesülni, ezért választotta a gimnáziumot, ahol nyert négy évet arra, hogy pályafutásával és így az életével kapcsolatban döntést hozzon. Édesapja szintén a győri bencésekhez járt, majd ezt követően a mosonmagyaróvári egyetemen agrármérnöknek tanult. Dániel is hasonló utat járt be, de ő Mosonmagyaróvár helyett Győrt választotta és a gépészmérnöki képzést. A reál tárgyakban jól teljesített a középiskolai évek alatt, ezért döntött a műszaki irány mellett. A Budapesti Műszaki Egyetemet jelölte meg elsőként, az utolsó pillanatban azonban változtatott és Győr lett az első számú választás. Nem akart a fővárosba menni, a kisalföldi megyeszékhely élhetőbb és barátságosabb mivolta számára jobban tetszett. S bár a pontszámok alapján a műegyetemre is felvették volna, örült a győri folytatásnak, amit azóta sem bánt meg. Takács Dávid Pápán született, s nem is hagyta el a Bakony-menti települést sem az általános, sem a közép-

iskolai tanulmányai során. Dánielhez hasonlóan ő is bizonytalan volt a folytatást illetően, ezért választotta a Petőfi Sándor Gimnáziumot. Fizikából emelt szinten érettségizett, a matematikával sem volt problémája, ezért ő is a műszaki pályával kacérkodott – szintén Budapest és Győr között vacillálva. Mindez azonban

Takács Dávid

csak afféle képletes dilemma volt, hiszen mindig is azt érezte, hogy az ő útja Győrbe vezet. Ez azonban részben tévútnak bizonyult, de nem a város és nem a Széchenyi István Egyetem miatt. A gépészmérnöki tanulmányaival az ötödik félévben tartott, amikor besokallt attól a bizonytalanságból, amely a tantárgyak egymásra épüléséből fakadt, mikor is egy-egy esetleges sikertelen záróvizsga fél-éves csúszás(oka)t jelentett volna. Így aztán tiszta lappal kezdte újra az egyetemet, továbbra is ragaszkodva a műszaki irányultsághoz. Ahogy fogalmaz, ekkor már csakis a tanulásnak élt, mert nagyon akarta a műszaki menedzseri diplomát.

A KÖSZÖNET HANGJÁN

Arra a kérdésre, hogy oktatóik közül kikre emlékeznek vissza legszívesebben, azaz kik voltak azok, aki szakmailag és/vagy emberileg a leginkább hatottak rájuk, gyorsan sorolták is a neveket.

Dániel elsőként Horváth Dori Tamás nevét említette, aki tanulmányai idején a bencés gimnázium igazgatója volt. A 2016-ban elhunyt szerzetes osztályfőnökként a kellő szigorúsággal fordult a diákjai felé. Dániel prefektusa Sárai-Szabó Kelemen volt, akivel a mai napig mindig örömmel találkozik. S bár az irodalom nem tartozott a kedvenc tantárgyai közé, az azt oktató Jakab Gábort a személye miatt kifejezetten kedvelte, hiszen az életre is próbált nevelni. Az egyetemről pedig Szalai Péter nevét emelte ki, aki számítógépes modellezésre tanította, még hozzá gyakorlatiasabb formában. Dávid a Petőfi Sándor Gimnáziumból Kömöcsi István nevét említette, akit emberileg és szakmailag nagyra tartott, s aki miközben az emelt fizika érettségire felkészítette, osztályfőnökként is egyengette diákja(i) útját. Az egyetemről oktatók közül Kuti Rajmundról beszélt külön is, aki konzulensként nagyon sokat segített számára.

KAPCSOLAT A RÁBÁVAL

Mindketten rábás, azon belül is kovácsolós témában írták diplomamunkájukat – ebből kiderül, hogy már az egyetemi tanulmányaik során kapcsolata kerültek az 1896-ban alapított céggel.

Dániel direkt halasztott fél évet azért, hogy a szakdolgozat megírása előtti hathetes szakmai gyakorlatát kibővítsse. Így adta be a jelentkezését a céghez, ám egyedül a Rába volt az, amely szívesen fogadta hosszabb távra is. A kovács üzembe került, azon belül is a termelésbe, ahol 2015 júniusától az év végéig foglalkoztatták. Miután megszerezte gépészmérnöki diplomáját az egyetemen, 2016 februárjának első napjától főállású Rába-dolgozó.

Dávid is megpróbált több cégnél gyakornokként elhelyezkedni, nem csupán Győrött, hanem szülővárosában és annak környékén is. Akadt, ahol a cég, vagy éppen a pozíció nem nyerte el a tetszését, viszont felkeltette az érdeklődését a Rába, ahol az öccse

dolgozott. Az egyetemünkön gépészmérnöki diplomát szerző testvére 2018 elején kezdett a cégnél gyakornokként, míg ő ugyanazon év nyarán. A kovácsüzem minőségbiztosítására került, ott érte még az államvizsga előtt a HR felkérése, miszerint maradjon a területen folyamatmérnökként. Így kezdte 2019. július 1-jével a főállású rábás pályafutását.

AZ EGYETEM HASZNA

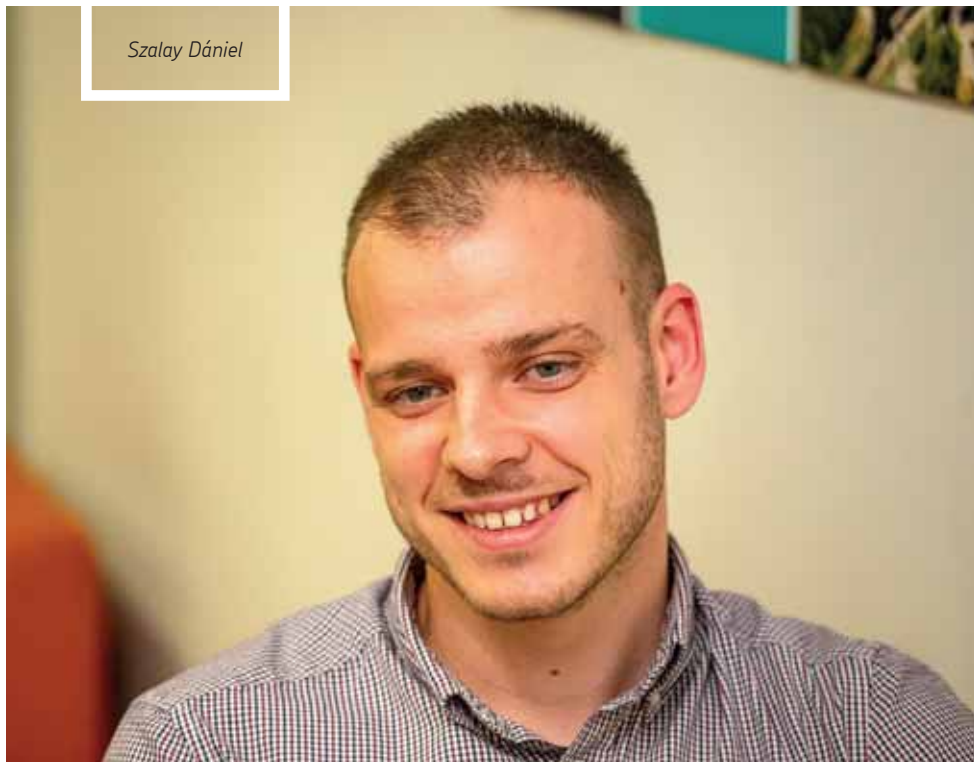
Érdekes lehet, hogy amikor egy ifjú szakember gyakornokként vagy frissdiplomásként bekerül egy nagymúltú céghez, vajon mennyire számítanak a tudására, bedobják-e azonnal a mélyvízbe, vagy fokozatosan tanítgatják – speciális ismeretanyaggal is ellátva – mindaddig, amíg képesnek nem érzik önálló feladatmegoldásra.

Dániel arról beszélt, hogy az ő esetében mindkét változatra volt példa, azt azonban mindig is érezte, hogy az egyetemi tudás megfelelő alapot jelentett. Még úgy is, hogy szerinte az elméleti tudás legfeljebb 20 százalékat sajátíthatta el az egyetemen, amely bár elsőre nem tűnhet soknak, mégis elegendőnek bizonyult. Méghozzá azért, mert közben mindenre kaptak rálátást. Meg a tanulmányaik során számos olyan feladatot, amelyek megoldásához segítségül kellett hívni az internetet. Ennek köszönhetően megtanultak hatékonyan információhoz jutni, amely a gyorsan változó technológiák korában elengedhetetlen.

Dávid szerint a gondolkodásmód alakítása az egyetemi képzés egyik előnye. Nem raknak mindent készen az ember elé, ezzel arra ösztönzik, hogy mindennek járjon utána, fedezze fel önállóan az összefüggéseket, hogy mi miből következik. Mint mondta, olyanra nem volt és nem is lesz példa, hogy az egyetem bármely pozícióhoz komplex tudást kínáljon. Az ott megszerzett tudásra építve azonban bármilyen munkakörbe bele lehet tanulni, így áll össze majd a kép.

HAGYOMÁNY MEGÚJÍTVA

Egy nagy hagyományokkal rendelkező cég életében is elengedhetetlen a megújulás. Hogyan látják mindezt a Rába esetében a fiatalok, akik talán a legtöbbet tehetik a változásért.

Dániel szerint már a társaság szemléletén is tetten érhető a változás, amely például a fejlesztésekben is visszaköszön. Nevesítve a Gyármentő programban megvalósuló napelemparkot és csarnokfelújításokat említette, továbbá az új megmunkáló gépek beszerzését.

Dávid is úgy érzi, hogy a vállalat az új vezetésnek köszönhetően pozitív irányba halad, amelynek eredményeként a Rába ismét büszkén jelenhet meg a nyilvánosság előtt, új szemléletben a társadalmi felelősségvállalás szerepét is kidomborítva.

KARRIER

Dániel elmondta, hogy a cégen belül pozíciókat váltott: üzemmérnökként kezdte, majd tagja lett a 67 ezres futóműgyári csarnok és a kovácsüzem között létrejött szakértői csapatnak. Jelentős változást a munkájában mindez nem hozott, annyiban azonban mégis, hogy így már a megmunkálással is foglalkoznia kellett. Feladata volt, hogy a kovácsüzemi folyamatokat – amennyiben azok érintik az alkatrészes területet – fejlessze, a költségeket és a selejtet pedig csökkentse. Ehhez kellett támogatást adnia magának az üzemnek, meg az érintett soroknak. Jelenlegi munkakörében a futóműszerszám és készülék menedzsment teamvezetői teendőit látja el. A vásá-

rolt szerszámok és készülékek költségcsökkentése mellett a folyamat kialakítása is rá hárul, mivel ennek a témának korábban nem volt gazdája.

Dávid a Dániel által is említett közös szakértői csapatba került a belépésekor, majd bő egy évre rá, 2020 őszén a 67 ezres futóműgyári csarnokra vonatkozóan a megelőző karbantartásért felelt. Ezen felül megbízottként 2022-ben majdnem teljes egészében ő látta el a kovácsüzemi karbantartás teamvezetői szerepkörét. A koordinátori tevékenység mellé idén egy Rábánál tevékenykedő külső cég felügyeletét is ellátja, miközben futóműves szinten a megelőző karbantartást vezeti.

MENTOR

A két fiatal példája az interjú végén arra is rávilágított, hogy nem csupán a tanárok, oktatók körében kell keresni azokat, akik emberileg és szakmailag is sokat segítettek, hanem a munkatársakra vonatkozóan is. Bár Dávid mondta ki először a már nyugdíjba vonult Zborovján Ferenc nevét (mivel mentora volt, amikor a Rábához került), közben Dániel is lelkesen bólogt. Mindketten egyetértettek abban, hogy „jó fej volt az öreg”, aki a gyakorlati és elméleti tudásával, valamint emberségével mindenkinek sokat és szívesen segített. ■

auto
tech
nika

Fizessen elő akciósan!

Print + online

 11 lapszám *
(nyomtatott és online)

 **Havi extra előfizetői
tartalmak**
(online)

 **Több mint 13 korábbi
évfolyam tartalma**
(online)

-22 400-Ft

19 900 Ft

Online

 11 lapszám *
(online)

 **Havi extra előfizetői
tartalmak**
(online)

 **Több mint 13 korábbi
évfolyam tartalma**
(online)

-17 000-Ft

12 500 Ft

Az árak magukban foglalják az áfát és a postaköltséget.
Lapunk szakfolyóirat, ezért költségként elszámolhatja vállalkozásában!

*november-december összevont hónapok

autotechnika.hu

A GYŐRI IPAROSSÁG ÉS VENDÉGLÁTÁS EMLÉKEI

Az idei Győri Könyvszalomon mutatták be a „Mesteri mesterek” című könyv második kötetét. A győri kézműiparosok, iparosok, kereskedők és vendéglátók képviselőinek emléket állító könyv új kötetének bemutatóján a nagy vállalkozás két kulcsembere sajnos már nem vehetett részt. A két kötetes munka koncepciójának kidolgozója, Szalay Gyula jogászprofesszor 2022 júniusában, a köteteket tervező Lakatos Gy. László grafikusművész 2022 májusában hunyt el.

SZÖVEG: HOMOR PÉTER

Szalay Gyula halálát követően a szerkesztés végső feladata Czikovszky Tamásra hárult, aki nagy alázattal folytatta és fejezte be a közös munkát. Eddigi városházi életútja, várostörténeti felkészültsége és szakértelme meghozta a várt eredményt.

A két kötetes munka Szalay Gyula elképzelése alapján kötetenként két részből, ahogy a szerkesztő hívta, négy könyvből áll. A Győr várossá válásának 750 éves évfordulója alkalmából, 2021 novemberében megjelent első kötet szerzői Baross Éva, Czikovszky Tamás, Nagy István, Pápai Emese, Szalay Gyula, és T. Városi Ágnes. A kötet első fele (első könyv) a történeti háttér felvázolása mellett a kézműipar és kisipar történetét dolgozza fel a második világháború végéig. A történelem új fordulatot vett ekkor, de a hagyomány nem szakadt meg, a múlt mestereinek életművei máig hatóan gazdagítják a város ipari örökségét. A kötet második felében (második könyv) az egyes szakmák, a győri szódások, a mézeskalács- és gyertyakészítők, a kékfestők és kocsigyártók történeteit ismerjük meg. Kiemelt szerepet kap a sokoldalú kovácsművész, Schima Bandi tevékenysége. Az idén megjelent második kötet szerzői Czikovszky Tamás, Nagy István, Szalay Gyula, Torma Attila. Az új kötet első fele (harmadik könyv) az emberek

mozgásával kapcsolatos történeti tények gyűjteménye. A győri vendéglátás történetét a római kortól veszi számba, amit indokol az a tény, hogy az egykori Pannónia provincia idejében kialakult úthálózatot a XX. század elejéig használták az utazók. Jó példa erre Gönyű, ahol a most is álló vendégfogadó a római elődje alaprajzát követi. A jelenleg romos állapotban lévő épület felújítása tervben van, remélhetőleg átment elemeket a múltjából.

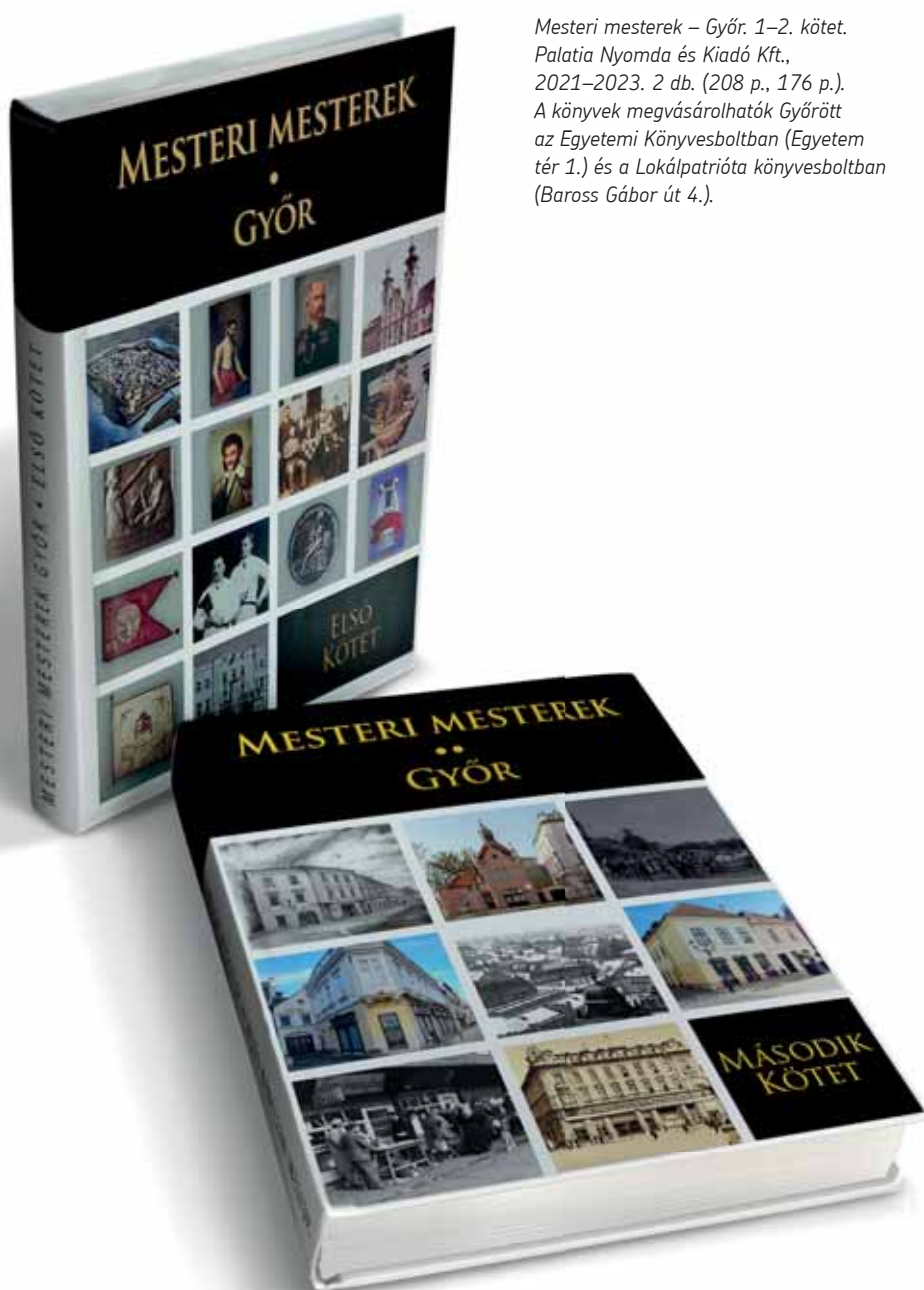
A kereszténység megjelenésével, a magyar állam kialakulásával megjelentek a vándorló egyházi személyeket, az utazó diákságot, a katonákat kiszolgáló létesítmények és a termények, áruk mozgását, adásvételét szolgáló vásárterek. A kirajzolódó trendekből kiemelendő, hogy a ma ismert köztérek kialakulásában milyen fontos szerepe volt a vásártereknek.

A második kötet második része (a negyedik könyv) érdekes koncepció alapján mutatja be a győri vendégfogadás történetét: a szálláshelyeket a városba vezető fő útvonalak mentén veszi sorra, vagyis megismerhetjük, hogy egy adott irányból érkező utazó milyen lehetőségek közül választhatott. A vendégfogadók XIX–XX. századi története mellett megtudhatjuk, kik voltak a tulajdonosai vagy az üzemeltetői az egyes intézményeknek, amelyeknek helyét térkép is jelzi. Hasonló részletességgel ismerjük meg a győri vendéglők, kávéházak, sörkertek történetét, míg a szegényebb pénztárcájú rétegeket kiszolgáló kocsmárosok tevékenységével általánosságban foglalkozik a könyv.

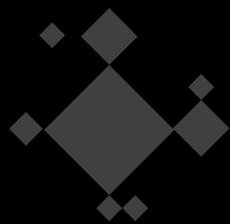
A kötetek megjelenését a Széchenyi István Egyetem és az Universitas-Győr Alapítvány egyaránt támogatta. Jelen kötet a szerkesztők szándékainak megfelelően gazdagon illusztrált, a tárgyalt szakmák által létrehozott értékek őrzését, a szakmák képviselőinek emlékezetét szolgáló művet jó szívvel ajánlom minden helytörténet iránt érdeklődő számára.

*Mesteri mesterek – Győr. 1–2. kötet.
Palatia Nyomda és Kiadó Kft.,
2021–2023. 2 db. (208 p., 176 p.).
A könyvek megvásárolhatók Győrött
az Egyetemi Könyvesboltban (Egyetem
tér 1.) és a Lokálpatrióta könyvesboltban
(Baross Gábor út 4.).*

Kiemelkedő a kötet képanyaga, különösen az egyes ikonikus helyszínek egykori és mai állapotát bemutató felvételek izgalmasak. Ezek a felvételek amellelt, hogy a mai ember számára közelebb hozzák a múltat, egyben a változásokra vagy éppen az állandóságra is rámutatnak. A képek forrását tekintve kiemelkedik a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum hozzájárulása, de a kötetekben közzétett, magángyűjteményekből származó fényképek és tárgyfotók is unikálisak. Ezeket egészítik ki a Fortepan és a Régi Győr internetes gyűjtemények digitalizált felvételei.

A Széchenyi István Egyetem hozzájárulása mindkét kötethez jelentős. Szalay Gyula professzor a győri jogászképzés alapító személyisége, a jogi kar első dékánja volt. A lektori munkát az egyetem két oktatója Kovács Dóra és Hatwagner F. Miklós végezte. A kötetek megjelenését a Széchenyi István Egyetem és az Universitas-Győr Alapítvány egyaránt támogatta. Jelen kötet a szerkesztők szándékainak megfelelően gazdagon illusztrált, a tárgyalt szakmák által létrehozott értékek őrzését, a szakmák képviselőinek emlékezetét szolgáló művet jó szívvel ajánlom minden helytörténet iránt érdeklődő számára. ■

AZ ÁLMA EGY SAJÁT HEGEDŰ

ELŐBB A KOTTA, MAJD A BETŰ

Járóka Sándor klasszikus hegedűművész szakon a mesterdiploma megszerzésén dolgozik. A roppant tehetséges művészpálya négy budapesti, Zeneakadémián eltöltött esztendő után tért haza Győrbe, s kezdte meg tanulmányait a Széchenyi István Egyetemen.

SZÖVEG: KISS GÉZA

A Járóka-család története gyakorlatilag összeforrt a zenével. A győri születésű ifjú művész négyévesen kezdett el hegedülni, ami ebben a muzsikussal családban tulajdonképpen természetes dolog. A gyermek Sándor ráadásul roppant tehetségesnek bizonyult: először hallás útján, majd még óvodás korában megismerve a kottát – előbb, mint a betűket(!) – gyorsan és nagyszerű érzékkel sajátította el a zeneműveket. Alig pár év múlva már együtt muzsikált a vendéglátásban dolgozó édesapjával, majd hamarosan önállóan, egyre inkább a komolyzene felé irányulva lépett színpadokra. Nem csupán itthon, de többször járt és aratott sikereket Nyugat-Európában is.

– Zongorista édesapám ugyan talán jobban örült volna, ha a hangszerválasztásban is nyomdokaiba lépek, de remélem, összességében kárpótolni tudom, s végül zongorázni is megtanultam. Igaz, autodidakta módon, kvázi magamtól – miként gyakorlatilag az összes vonós hangszerrel elboldogulok, hiszen hasonlóak – mondja derűvel az ifjú zeneművész.

Hivatalos zenei tanulmányait – győri gyerekként szinte nem is lehetett másképp – a Liszt Ferenc Zeneiskolában kezdte, majd a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta – de egy ideig járt órákra egy bécsi magániskolába is. A konzi után alapfokú egyetemi képzésre Budapestre, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre jelentkezett, még hozzá sikerrel, ahol összességében négy esztendeig tanult. Egy évvel ugyanis az időközben eltörölt nyelvvizsga-követelmény teljesíthetőségének érdekében, valamint az akkoriban már szép számmal keletkező fellépési programjai miatt, meg is hosszabbította a fővárosi időszakot.

A Zeneakadémián igazán meghatározó, neves hegedűművészekről tanulhatott, akiknek sokat köszönhet és reményei szerint jövője méltóképpen

alakul e mentorok pályájához. Az első két esztendejét ugyanis Baráti Kristóf és Kovács Péter szárnyai alatt tölthette, majd közös megegyezéssel váltott, s a második két esztendőre Szabadi Vilmos és Kertész István tanítványa lett. Járóka Sándor azt mindenképpen kiemelendőnek tartja, hogy valamennyien kötődnek Hubay Jenőhöz, a XIX. századvég világhírű hegedűművész-zeneszerző ikonjához, hiszen különböző áttéteken keresztül, de valamennyien a nagy mester tanítványaiköréhez tartoznak.

A diploma megszerzése után úgy alakult, hogy hazajött és a mesterszakot már a Széchenyi István Egyetem Művészeti Karán végzi – annál a Baranyai Istvánnál, akinél már gyermekkorában is tanult.

Még Baranyai konzis tanítványaként lett ugyanis első helyezett a 2016-os Koncz János Országos Hegedűversenyen, s társaival együtt ugyancsak kiemelt nívódíjas az az évben megrendezett Beliczay Gyula Nemzetközi Hegedű- és

Kamarazene Versenyen. Egy évvel később pedig egy Szlovéniában tartott nemzetközi kamarazenei versenyen ért el a művésztanár irányítása mellett első helyezést a zenésztársaival.

Most tehát elsőéves a Széchenyi-egyetem mesterszakán, de hosszabb távú tervei között szerepel a zeneművész-tanári szak és a doktori iskola elvégzése is.

A Járóka név hallatán mindenkinek hazánk nagyírú prímásai juthatnak eszébe, de csak egészen áttételes, távoli szálak kötik a mi Sándorunkat a 100 tagú cigányzenekar létrejöttét életre hívó Járóka Sándorhoz és ugyancsak világhírű fiához. (Az idősebb Járóka 1985-ös temetésén több száz muzsikussal búcsúztatta a kor prímáskirályát, majd az alkalmi zenekarnak a tagjaiból hozták létre az időközben Magyar Örökség és Hungarikum díjjá lett együttest). Ellenben jóval szorosabbak e szálak a 100 tagú zenekar jelenlegi főprímásához, a ménfőcsanakai születésű Lendvai Csócsi Józsefhez.

Sándor útja tehetsége és ambíciói szerint egyértelműen a komolyzenei pódiumok világába vezet. Arra készül, hogy hegedűművészként fut majd be magas ívű pályát, de közben a mindennapokban nem szakadt el a szórakoztató zenei léttől sem. Több formációban is játszik. Ez részben egzisztenciális kényszer, ezért ma is fellép és muzsikál a vendéglátóiparban.

Az életút ugyanis a tehetséges művészpálánták számára sem automatikusan kikövezett. Hozzá tehetség, s még nagyobb tehetség, valamint nagy-nagy szorgalom, sok munka és némi szerencse is szükségeltetik. Sándor el tudná képzelni, hogy ideje majd minden percét a zenének, a művészpálya egyengetésének szentelje – de viseli a lét terhét, így az egyetem, valamint az adott esetben szórakoztató célú, akár könnyűzenei fellépések mellett dolgozik is. Vanak ugyanis álmai. Egészen konkrétak. Például egy saját, a vágyott pályáivhez minőségben is méltó hegedűről. A jelenlegit ugyanis csak bérlí. ■

A Járóka-család története gyakorlatilag összeforrt a zenével. A győri születésű ifjú művész négyévesen kezdett el hegedülni, ami ebben a muzsikusszalamban tulajdonképpen természetes dolog. A gyermek Sándor ráadásul roppant tehetségesnek bizonyult: először hallás útján, majd még óvodáskorában megismerve a kottát – előbb, mint a betűket(!) – gyorsan és nagyszerű érzékkel sajátította el a zeneműveket.

ÖT TEMPLOM ADVENT

2023. december 1-26.

Helyszín: Győr - Újváros

MIKULÁSHÁZ

2023. december 1-24.

Helyszín: Vaskakas Bábszínház

ADVENTI KONCERT – KOZMA ORSI

2023. december 1. péntek, 17⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

ÜNNEPI VÁRAKOZÁS A MARCAL NÉPTÁNCCEGYÜTTESSEL ÉS BARÁTAIVAL KÖZREMŰKÖDIK: NÉMETH DÉNES ÉS ZENEKARA

2023. december 15. péntek, 15⁰⁰

Helyszín: Bezerédj-kastély Művelődési Ház

ADVENTI KONCERT – CSONDOR KATA

2023. december 16. szombat 17⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

GYŐRI BALETT – A SKARLÁT BETŰ

2023. december 21. csütörtök és december 22. péntek, 19⁰⁰

Győri Nemzeti Színház

ADVENTI GYEREKKONCERT – JÉGVARÁZS

2023. december 2. szombat, 16⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

MIKULÁS

2023. december 5. kedd és december 6. szerda, 17⁰⁰-18⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

ADVENTI ILLATOK

2023. december 7. csütörtök, 17⁰⁰

Helyszín: Újvárosi Kossuth-szobor előtti tér, a köztéri karácsonyfa előtt

MATINÉ: POM POM MESÉI

2023. december 17. vasárnap, 11⁰⁰

Helyszín: Vaskakas Bábszínház

VALAHOL EURÓPÁBAN - MUSICAL

2023. december 16. szombat, 19⁰⁰ és 2023. december 17. vasárnap, 15⁰⁰

Helyszín: Győri Nemzeti Színház - Nagyszínpad

KARÁCSONYI KONCERT AZ ARANYKAPU ZENEKARRAL

2023. december 17. vasárnap, 15³⁰ és 17³⁰

Helyszín: Generációk Művelődési Háza

15. JUBILEUMI BOOGIEFESZT – GYŐRI NEMZETKÖZI BOOGIE WOOGIE FESZTIVÁL

2023. december 8-9.

Helyszín: Győri Nemzeti Színház, MCC Központ, El Paso Tánc és Rendezvény Centrum

ADVENTI KONCERT – LANTOS GÁBOR

2023. december 8. péntek, 17⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

ADVENTI KONCERT – MEGGIE ÉS AZ EPIZÓD

2023. december 9. szombat, 17⁰⁰

Helyszín: Széchenyi tér

BERECZKI ZOLTÁN KARÁCSONYI KONCERTJE

2023. december 17. vasárnap, 15³⁰ és 17³⁰

Helyszín: Richter Terem

ISTVÁN A KIRÁLY - 40. ÉVES JUBILEUMI KONCERT

2023. december 30. szombat, 20⁰⁰

Helyszín: Audi Aréna Győr

RÁKÁSZ GERGELY - KARÁCSONYI ORGONAKONCERT

2023. december 26. kedd, 18⁰⁰

Helyszín: Evangélikus Öregtemplom

A FUVARJOG SZAKTEKINTÉLYE VOLT

Életének 84. évében elhunyt **dr. Csizmadia Éva** jogász, az Üzemgazdasági és Szervezési Tanszék egykori főiskolai docense, a fuvarjog oktatásának, elméletének és gyakorlatának elismert, tekintélyes szakembere.

Dr. Csizmadia Éva 1973-tól 1986-ig oktatott főállású munkatársként jogelőd intézményünkben, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán. Pályáját az Újhegyi úton, a Gépjármű-közlekedési Tagozaton kezdte, s az áttelepülés után, 1975-től Győrben, az új révfalui kampuszon teljesedett ki szakmai munkája. Tekintélyes mesterek, dr. Benkő László és dr. Papp Endre professzorok voltak győri mentorai. A tanszék szakmai

munkájában dr. Hegedüs Gyula alapító főigazgató, dr. Szalay Gyula, a győri jogászképzés egyik alapító atyja is a munkatársai között szerepelt. Szakmai specialitása a fuvarjog, a kereskedelmi jog oktatása, elméletének és gyakorlatának elemző bemutatása volt. Győri főállású munkaviszonya megszűntével több mint két évtizedig óraadóként vett részt a széchenyis mérnökképzésben, a jogászképzésben.

Akkori kortársai, kollégái, hallgatói derűs, határozott kiállású, kiválóan felkészült oktatóként minősítették. Ez volt tekintélyének megalapozója az oktatói karban, a hallgatók körében. Megjelenésében, öltözködésében is az igényesség jellemezte. ■

ELHUNYT A NÉPMŰVÉSZ KOLLÉGIUMI TANÁR

Életének 56. évében elhunyt **Valiczko Katalin** pedagógus, kollégiumi tanár, népművész, a Széchenyi István Egyetem Veres Péter Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium munkatársa.

Valiczko Katalin több mint három évtizedig volt a győri Veres Péter Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium pedagógus munkatársa. Pedagógusi pályáját a kollégi-

umban kezdte, teljesítette ki. Színonvonalas nevelőtanári munkáját a diákok, a szülők, az iskola tanteszetele által elismerten, nagy szeretettel végezte. A népművészetet ifjú mestereként, lószőrészer-készítőként kreativitásával, a művészet értő szeretetével tette színesebbé a kollégiumi hétköznapokat. Sokok évfolyam kollégistáinak adott példát szorgalomból, tisztességből, emberségből. Régi és jelenlegi diákjai, kollégái szeretettel és tisztelettel emlékeznek rá. ■

EGY SIKERES PROJEKT PLUSZ SIKERE

THE ADDED SUCCESS OF A SUCCESSFUL PROJECT

FENNTARTHATÓSÁG ÉS ZÖLD TALÁR

SUSTAINABILITY AND THE GREEN GOWN

Az SKHU/1802/3.1/023 Co-innovation néven elnyert Interreg pályázatunk megvalósítása 2020 januárja és 2023 szeptembere közötti időszakban történt. A projekt költségvetése 2 343 334,85 € volt. A pályázat két, a közös munkát szervező két intézménye a Szlovák Élelmiszerkutató Központ (Pozsony) és a Széchenyi István Egyetem volt, amelyek a fő tevékenységet végezték. A pályázat koordinálója a Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás volt. – Pályázati munkánk fő célja, hogy a két intézmény tudományos eredményei segítsék a helyben termelt nyersanyagok feldolgozását, az új, egészséges és regionális termékek kialakításának a feltételeit – foglalta össze dr. Szakál Pál egyetemi tanár, a projekt vezetője.

Our Interreg project under the name SKHU/1802/3.1/023 Co-innovation was implemented between January 2020 and September 2023. The project budget was € 2 343 334,85. The two institutions organising the joint work were the National Agricultural and Food Centre (Bratislava) and the Széchenyi István University. The co-ordinator of the project was the Rába-Duna-Vág European Grouping of Territorial Cooperation with Limited Liability. - The main aim of our project is to use the scientific results of the two institutions to help process locally produced raw materials and to create the conditions for the development of new, healthy and regional products," said Dr. Szakál Pál, professor, head of the project.

Dr. Szakál Pál

SZÖVEG/TEXT: SZÉCHENYI ALUMNI MAGAZIN
FOTÓ/PHOTO: KÖNCZÖL JÁNOS
FORDÍTÁS/TRANSLATION: KIVIHARJU-TURI ADÉL

A projekt kutatási eredményei a napi gyártási folyamatokban már szerepelnek. Az élelmiszeripari verseny következtében felértékelődött a kutatás-fejlesztés-innováció hármására épülő, hatékonyságjavító és veszteséget csökkentő módszerek jelentősége. A globális élelmiszeripar gyorsan, s a korábbi trendektől eltérő irányban fejlődik. A fogyasztók egyre nagyobb igényt támasztanak a friss, természetes és magasabb beltartalmú összetevőket tartalmazó élelmiszerekre. Növekszik igényük az átláthatóságra az élelmiszerek tekintetében. E pályázaton belül (TAPE – Food Industry) a két intézmény végzett kutatásokat. Ennek eredményeire alapozva Magyarországán két, Szlovákiában három

kis- és közepes vállalat innovatív technológiák bevezetésével és a helyben termelt nyersanyagok feldolgozásával alapozza meg az új, egészséges, regionális termékpaletta kialakításának feltételeit.

A pályázat hazai résztvevői: dr. Szakál Pál egyetemi tanár, a projekt vezetője, dr. Kalocsai Renátó egyetemi docens, dr. Szakál Tamás egyetemi adjunktus, dr. Schmidt Rezső professor emeritus, dr. Giczi Zsolt egyetemi adjunktus, dr. Szalka Éva egyetemi docens, Winkler Csaba c egyetemi docens, Vasas Dávid tanszéki mérnök. A pályázat szlovákiai résztvevői: Ing. Martin Polovka, PhD. NPPC VÚP igazgató, Ing. Kristína Kukurová, PhD. – projektvezető, Ing. Světlíková Angela, Doc. Ing. Stanislav Šilhár CSC., Ing. Stanislav Baxa, PhD. – kutatási osztályvezető. A pályázat rendezvényeinek szervezője a Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás volt, igazgatója Ema Vasiová. A program szlovák cégei: AEH, spol

s.r.o., K.K.V.- UNION, s.r.o., Mäsovinky s.r.o. Magyar cégek: dunaszentmiklósi Kősziklás Borászat Kft., a Tarjánban lévő Vörös Tészta Manufaktúra Kft. Egyetemünk Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar Vízgazdálkodási és Természeti Ökoszisztémák Tanszékén a körforgásos gazdaság megvalósítása céljából hulladékokból előállított különböző típusú komplex vegyületek felhasználásával végzünk kísérleteket. A cél a magasabb beltartalmú és a korszerű táplálkozási igényeket kielégítő termékek előállítására. A közel négy évig tartó pályázati folyamat további eredményeként emelhető ki, hogy a kutatási és fejlesztési időszak alatt mintegy 12 tematikus előadáson keresztül ismertették az elért eredményeket magyar és angol nyelven a hazai és a külföldi partnerekkel. A megtartott előadások nemcsak a nagyszámú gazdálkodó szervezetek résztvevőinek, hanem az egyetemi hallgatónak a szakmai és a tudományos fejlődését is segítették.

Az eredményekre építve a magyarországi két kis- és közepes vállalatnál történt jelentős beruházás, eszközfejlesztés eredményeként a dunaszentmiklósi Kősziklás Borászat Kft.-nél lehetőség van a szőlő feldolgozásából nagy mennyiségben származó hulladék törkölyből magolaj és magliszt, a szőlőbogyó héjából magas antioxidáns tartalmú héjliszt előállítására. Ezen termékek a korszerű és egészséges táplálkozás fontos elemei. A másik közepes

vállalkozásnál a Tarjánban lévő Vörös Tészta Manufaktúra Kft.-nél olyan eszközöket és berendezéseket szereztek be, amelyekkel biztosítható a magas tápértékű ősi alakor búza lisztte történő feldolgozása és különböző termékek előállítása. A szlovák részen is hasonló irányú fejlesztések történtek.

A brit székhelyű Egyetemek és Főiskolák Környezetvédelmi Szövetsége (Environmental Association for Universities and Colleges, EAUC) 2004

óta ítéli oda a Zöld Talár díjat, az ENSZ Környezetvédelmi Programja partnerségével és támogatásával. Pályázatunk sikerességét és nemzetközi elismertségét mutatja, hogy a Széchenyi István Egyetem e pályázattal bejutott az ENSZ által támogatott Zöld Talár díj döntősei közé – egyesült államokbeli, brit, francia, kanadai és ausztrál egyetemek mellett. A siker az egyetem fenntarthatóság melletti elkötelezettségét mutatja. ■

The research results of the project are already being incorporated into daily production processes. Competition in the food industry has increased the importance of research-development-innovation methods to improve efficiency and reduce losses. The global food industry is evolving rapidly and in a different direction from previous trends. Consumers are increasingly demanding foods that are fresh, natural and contain higher levels of nutrients. There is a growing demand for transparency in food. Within the framework of this call (TAPE - Food Industry), research has been carried out by the two institutions. Based on the results, two small and medium-sized enterprises in Hungary and three in Slovakia are laying the foundations for the development of a new, healthy, regional product range by introducing innovative technologies and processing locally produced raw materials.

The Hungarian participants of the project are: dr. Szakál Pál professor, project leader, dr. Kalocsai Renátó associate professor, dr. Szakál Tamás assistant professor, dr. Schmidt Rezső professor emeritus, dr. Giczi Zsolt assistant professor, dr. Szalka Éva associate professor, Winkler Csaba associate professor and Vasas Dávid departmental engineer. The Slovakian members are Ing. Martin Polovka, PhD. NPPC VÚP – Director, Ing. Kristína Kukurová, PhD. – Project leader, Ing. Světlíková Angela, Doc. Ing. Stanislav Šilhár, CSc., Ing. Stanislav Baxa, PhD. – Head of Research Department.

The events of the competition were organised by the Rába-Duna-Vág European Grouping of Territorial Cooperation with Limited Liability, under the direction of Ema Vasiová. The Slovak companies involved in the programme were AEH, spol s.r.o., K.K.V.- UNION, s.r.o., Mäsovinky s.r.o. and from the Hungarian side Kősziklás Borászat Kft. and Vörös Tészta Manufaktúra Kft. from Tarján were involved.

At the Department of Water Management and Natural Ecosystems, of the Albert Kázmér Faculty in Moson-

magyaróvár, colleagues are conducting experiments using different types of complex compounds produced from waste to achieve a circular economy. The aim is to produce products with a higher nutritional content and to meet modern nutritional needs. A further result of the nearly four-year application process was that during the research and development period the achieved results were presented in about 12 thematic lectures in Hungarian and English to domestic and foreign partners. The lectures held have contributed to the professional and academic development not only of the large number of participants from farming organisations, but also of the university students.

Building on the results, as the outcome of significant investments and equipment development at the two Hungarian small and medium-sized enterprises, Kősziklás Borászat Kft. in Dunaszentmiklós has the possibility to produce seed oil and seed meal from the waste grape marc, which is obtained in large quantities from the processing of grapes, and from the grape skin, which has a high antioxidant content. These products are important elements of a modern and healthy diet. In the other medium enterprise, Vörös Tészta Manufaktúra Kft. in Tarján, tools and equipment were acquired to ensure the processing of ancient einkorn wheat with high nutritional value into flour and the manufacturing of various other products. Similar improvements have been made in Slovakia.

The UK-based Environmental Association for Universities and Colleges (EAUC) has been awarding the Green Gown since 2004, in partnership with and with the support of the United Nations Environment Programme. The success of our application and its international recognition is demonstrated by the fact that Széchenyi István University has been selected as a finalist for the UN-sponsored Green Gown Award, alongside universities in the United States, the United Kingdom, France, Canada and Australia. This success demonstrates the university's commitment to sustainability. ■

GYŐR

KERESS
MINKET:

hello gyor.hu

KIÁLLÍTÁS | FESZTIVÁL | SPORT | SZÍNHÁZ | ZENE | AKTÍV SZABADIDŐ

MINDEN PROGRAM EGY HELYEN

A 2023-AS ÉV SZPONZORAI:

MÉDIATÁMOGATÓ:

A DIGITÁLIS GENERÁCIÓ PEDAGÓGIÁJA

Egészen másképp látja a világot a ma gyermeke, a fiatal felnőtt, az idősödő pedagógus. A világkép közelítését, annak pedagógiai eszközeit, módszereit mutatja be Kövecsesné dr. Gósi Viktória nemrégiben megjelent könyve.

SZERZŐ: **KISS GÉZA**
FOTÓ: **KÖNCZÖL JÁNOS**

AZ oktatási rendszer egészében szemléletváltásra van szükség, amit sokszor és sokan hangsúlyoztak már, ugyanakkor adósságaink e tekintetben változatlanul nagyok. A hagyományos, frontális módszerektől valóban ideje eljutni a mai kor fiataljainak jobban testhezálló, a digitalizáció által felkínált előnyöket kihasználó, ugyanakkor mégiscsak személyes, együttműködést pártfogoló pedagógiához. Ez motiválta Kövecsesné Gósi Viktóriát, hogy megírja legújabb könyvét. A Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara egyetemi docensének a Tanítás-tanulás a digitális korban – Kihívások és módszertani megoldások címmel februárban megjelent kötetét a Xante Librarium Kiadó jelentette meg.

A generációk közötti különbségek, elmentétek állandóan újjáélednek. Korról korra, valószínűleg amióta világ a világ. Ugyanakkor a ma az iskolapadokat koptató generáció annyira gyökerelesen megváltozott kulturális közegben növekszik, ami a szülőknél és a pedagógusoknál egyaránt kihívást jelent. Ezért is nagyon fontos, hogy az iskolai oktatás-nevelés során figyelembe vegyük az érzelmi intelligencia részterületeinek fejlesztése mellett a digitális generációra jellemző sajátosságokat is és ehhez igazítsuk az oktatási folyamat egészét. Mindezek egy kreatív, alkotó szemléletű pedagógiát feltételeznek, olyan módszerek alkalmazását, amely-

ben a közösségnek, az együttműködésnek, az élményalapú tanulásnak, a holisztikus szemléletű problémamegoldásnak, a kutatásalapú tanulásnak nagy szerepe van az általános iskolától az egyetemig – mondja Kövecsesné Gósi Viktória.

A tapasztalati tanulásra épülő módszerek mellett a könyvben helyet kapnak az oktatási folyamatba beépíthető digitális alkalmazások is.

– A gyerekek, a fiatalok magabiztosan veszik kézbe és használják a digitális eszközöket. Ismerik a különböző közösségi oldalakat, játszanak, kommunikálnak, de a felsőoktatásba belépő fiatalok jelentős része – ahogy azt egy korábbi vizsgálatom mutatta – nincs tisztában azzal, hogyan tudná segíteni, támogatni saját tanulását a „hagyományos módszerek” mellett digitális alkalmazásokkal is.

A kötet éppen ezért nagyon gyakorlatiasan, példákval, véghezvitt, megtapasztalt módszerekkel operálva vezeti végig az olvasót az alapok meghatározásától, a tanulók érzelmi intelligencia fejlesztésén, a fenntarthatóságra nevelésen, fejlesztő értékelésen, kooperatív tanuláson és a projektoktatási stratégiákon keresztül, egészen a tanulást támogató applikációk, eszközök konkrét bemutatásáig tartó úton. Nyilván a pedagógusok felkészültségén, helytállásán, kreativitásán múlik, hogy mennyiben sikerül ennek a feladatnak megfelelni, s mennyiben sikerül ehhez partnerként megtalálni a diákok együttműködését, azonban a családoknak is nagy szerepe van abban, hogyan készítik fel a gyermekeket a digitális világra, milyen szabályokat,

szokásokat alakítanak ki a családban, milyen értékeket közvetítenek.

Kövecsesné könyvében kifejti, bemutatja a gyakorlatias módszereket, eszközöket, ugyanakkor egy pillanatra sem feledkezik meg arról, hogy a tanulás-tanítás nem csupán pragmatizmus, eszközhasználat, hanem annak legfontosabb része az egymással történő interakció, az érzelmi kapcsolódások sorozata. Mint fogalmaz: a pályája elején, kisgyermekes környezeti nevelése során tapasztalta meg először annak szerepét, jelentőségét, hogy pedagógus-tanuló együttes felfedezése, együttműködése, a közös élmények milyen meghatározóak tudnak lenni a tanítási-tanulási folyamat során.

– A közeli hetekben, a Liszt Ferenc utcai épület korszerűsítési munkái miatt

néhány hétig az órák, a konzultációk – akárcsak a Covid idején – online zajlottak. Természetesen, igazodva a helyzethez, próbáltuk kihozni a maximumot az online oktatásból és jól áthidalni ezt az időszakot, ugyanakkor mindenkiben keletkezik hiányérzet. Óriási élmény volt aztán újra bejönni, találkozni a kollégákkal, a hallgatóimmal. A legszebb pedig az, hogy láttam, megélhettem, ők is alig várták már, hogy ne csupán virtuálisan, hanem személyesen legyünk itt. Hogy szót válthassunk, élő gesztusokat tehesünk, egymásra mosolyoghassunk.

A docens asszony jelentős szerepet vállal a diszpóróban élő, a magyar nyelv oktatásában, a magyar kultúra megőrzésében résztvevő pedagógusok képzésében, támogatásában. A program

szakmai vezetője 2016-ban lett. Majd két évtizedes tevékenységéért 2022-ben megkapta a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozat kitüntetését. E munkában is óriási szerepe van a digitalizációnak, hiszen a mára két féléves szakirányú továbbképzés második féléves programja a „Diaszpóra távoktatási felületen” keresztül valósul meg a Széchenyi István Egyetem szelearning rendszerén keresztül. Ugyanakkor semmi sem pótolja a személyes találkozást. Ezekben a kapcsolatokban is a legfontosabb, legmélyebb pillanatok akkor érkeznek el – állítja Kövecsesné Gósi Viktória –, amikor minden júliusban megtartják a továbbképzés első félévének keretein belül az egyhetes jelenléti szakasz kurzusait és találkozhatnak egymással a világ minden tájáról Győrbe érkező résztvevők. ■

VASÚTI ÁTJÁRÓHÍD A KAMPUSZON

Jogelőd intézményünk, a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola kampusza meghatározóan támogató környezetben és körülmények között épült 1971 júliusától Győr Révfa városrészében. A város több mint 200 lakást adott az első győri főiskola oktatóinak, korrekten kompenzálta az építési területről elköltöztetett helyieket. A helyi és országos cégek laboratóriumokat szereltek fel a képzés háttérének színvonalas kialakításához. Ennek ellenére az állami beruházás anyagi háttere folyamatosan kisebb lett, s ez új megoldások megtalálására ösztönözte a beruházó vállalatot, a főiskola illetékes vezetőit, a támogató cégeket.

SZÖVEG: **WINKLER CSABA**

FOTÓ: **WINKLER CSABA ARCHÍVUMA**

A Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola alapítása után alig egy évvel, 1969. szeptember 8-án a Kormány Gazdasági Bizottsága elfogadta a Főiskola győri létesítésének költségvetését. A központi költségvetés 415,3 millió Ft-ot, a megye 74,7 millió Ft-ot ad, így a fejlesztés a tervek szerint összesen 490 millió Ft-ba kerül – olvasható a korabeli dokumentumban. A főiskola hallgatói létszáma az akkori tervek szerint 1734 fő, a kollégiumi férőhelyeké 1448 lesz. A beruházások befejezési határideje 1976. augusztus 31.

1970. június 8-án a KTMF műszaki terveinek előzetes bemutatása szerepelt a Művelődési Minisztérium vezetői értekezletén. A kért módosítások szá-

mottevő csökkentéseket jelentettek. Csökkentették a laboratóriumi területet, az azonos profilú laborok és az oktatási termek között nem választással, hanem más, könnyű szerkezeti technológiával oldották meg a terek elkülönítését. A menza a labortól független épületként épül, így más lesz a megközelíthetősége. A kollégiumi szobában gazdasági okokból a két fő helyett (a jegyzőkönyv szerint egyelőre) három fő lesz. A mai Jedlik-híd melletti parkolólemez helyére tervezett sportcsarnoknál az ezer ülőhelyet kevésnek tartották, de a gazdasági khatások miatt további egyeztetéseket javasoltak – olvasható a jegyzőkönyvben.

1972 decemberének elején a két fenntartó, a Művelődési Minisztérium és a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium lényegesen csökkentette a KTMF létesítésének költségvetését. 4 laborépület helyett 3 épül, a kollégiumok – eredetileg főleg északi tájolású – épületei ke-

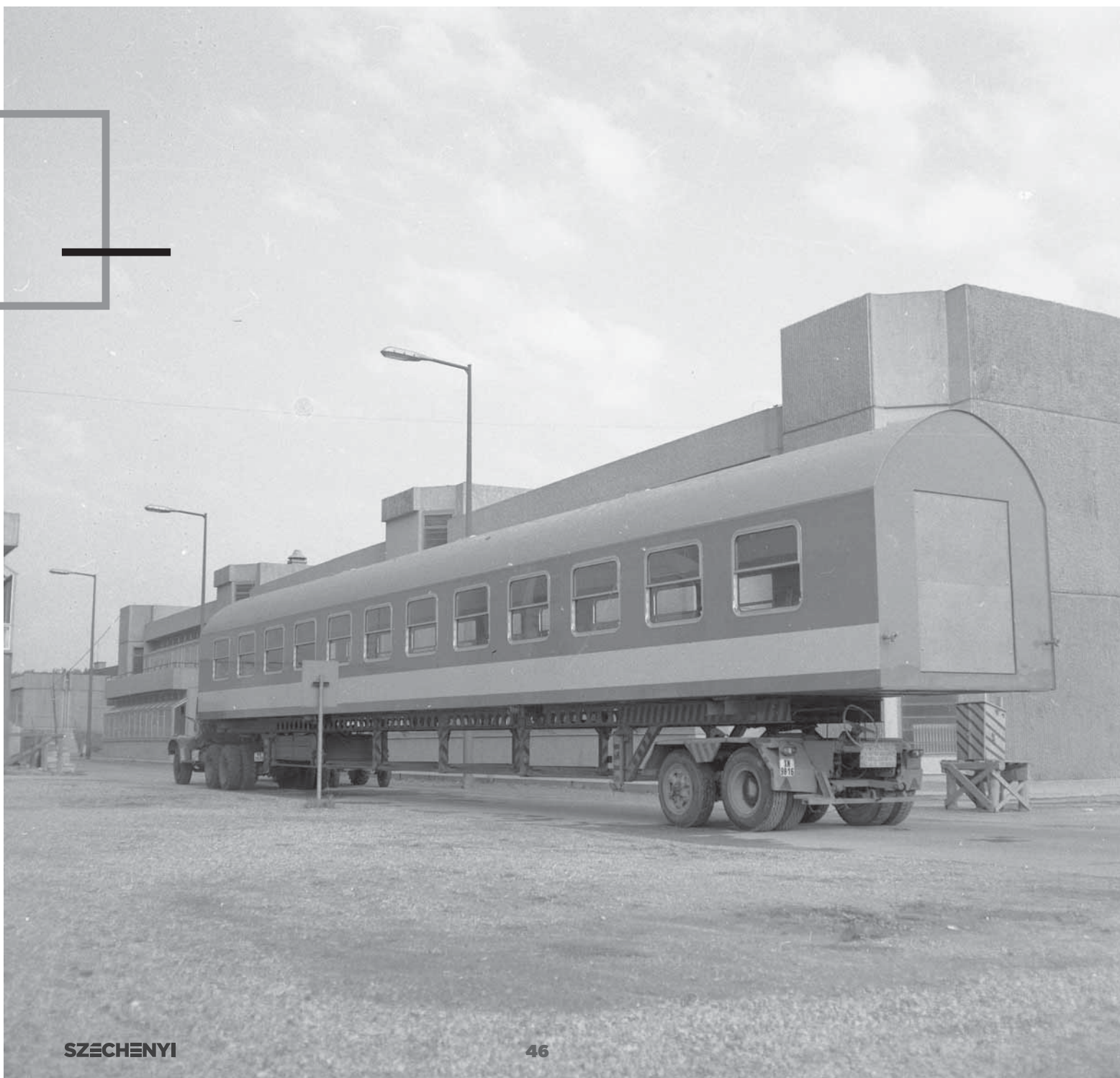

let-nyugati tájolásúak lesznek, s a négy épület helyett csak 3 épülhet, 5 tanulmányi épület helyett 4 maradt az újabb tervekben. A kollégiumi férőhely a 2 ágyas szobák 3 ágyassá válásával csak 3 %-kal csökken, az igazgatási épület nem a tanulmányi épületekhez csatlakozóan épül, így a lealapozott oktatói szálló gazdaságosan más, olcsó megoldást tesz lehetővé, a tornaterem takarékosági szempontok alapján a „D” tanulmányi épület földszintjére (ma itt

van a D-1-es nagyelőadó terem) kerül; önálló épületek helyett a kollégium földszintjén lesz a könyvtár és az orvosi rendelő – olvasható az intézkedési és megvalósulás tartalmát jelző tervben. Az eredetileg az épületeket összekötő, fedett közlekedő folyosók kikerültek a tervekől. Így „száraz lábbal” nem lehetett bejárni a kampuszt. A Rába Magyar Vagon- és Gépgyár az akkori gyártási profiljának egyik nevezetes termékét ajánlotta fel, s hozta a kampusz-

ra. Az addig főként egyiptomi exportra készített vasúti, II. osztályú személykocsit, annak egyedi példányát építették be átjáró hídként a tanulmányi és a laboratóriumi épület I. emeletei közötti részbe. Eredetileg 2 vasúti kocsi szerepelt a tervekben, a levelezésben. Bizonyára anyagi okok miatt változott meg menet közben a helyzet.

A Közlekedési Múzeumban napjainkban fellelhetőek a tervek. A levelek nagy részletezéssel dokumentálják a

szándék megfogalmazásának, az előkészítés, a megvalósítás, az anyagok felhasználásának, a technológiai folyamatok minden apró mozzanatának az időrendjét. Külön terv készült a vasúti kocsi szállításáról, a terv szerinti helyére emeléséről, az ottani munkálatokról. Az egyedi gyártású vasúti kocsi mérete fél méterrel nagyobb az Egyiptomba szállítottnál. Itt is áttervezésre, egyedi munkára volt szükség. Külön problémát jelentett a vasúti kocsi szállítása.

Győrben csak egy hídon, a révfalui hídon lehetett volna a kampuszra hozni a vasúti kocsit, de ennek teherbírása, alacsony hídelemei nem tették lehetővé a szállítást. Nem volt még Széchenyi- és Jedlik-híd Győrben, ezért 40 kilométeres kerülővel, Mosonmagyaróváron keresztül történt a szállítás.

Pénzügyi tervet, költségvetést viszont nem találtam. Ennek oka – talán – a Rába-gyár és a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola kiváló kapcsolata,

a cég aktív közreműködése, célirányos támogató munkája lehet. Akkori intézményi vezetők visszaemlékezése szerint Horváth Ede, a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár vezérigazgatója egyéni és egyedi döntése volt a vasúti kocsi, a híd adományozása.

A részletes szakmai dokumentáció szerint a tanulmányi épület felől görögös, a laboratórium felől csuklós alátámasztása van a mintegy 25 méter hosszú hídnak. Ezek az alátámasztások lehetővé teszik a híd dilatációs mozgását. A vasúti kocsit, az átjáróhidat ellátták lehúzható ablakokkal, szellőző berendezéssel, fűtéssel, világítással, belső burkolással.

A Magyar Vagon- és Gépgyár a kocsi-szekrényeket elkészítve, esztétikusan kialakítva adja át beépítésre – olvasható a még 2 kocsiszekrényt említő, pontos dátumot nem tartalmazó feljegyzésben. A valószínű dátum 1975 első fele, a program indítási időszaka.

A leírás szerint az alváz acélból, hegesztett, könnyített kivitelben készült. Az eredetitől eltér, mivel itt nem volt szükség ütköző- és vonóerőt levezető tartókra. A szekrényváz homlokrésze úgy van kiképezve, hogy lehetőség van kétszárnyú lengőajtó beépítésére – olvasható a részletező leírásban.

1976. május 15-én hozták a helyszínre a Rába és a győri ÉPFU szakemberei a vasúti kocsit, s emelték be a helyére.

A vasúti kocsi könnyített, kisebb tömegű elemekkel jeleníti meg a jeles, győri ipartörténeti gyártmányt, a győri Magyar Vagon- és Gépgyár tradicionális vasúti jármű profilját.

Ülések és belső szerkezeti elemek nélkül, eredetileg saját fűtési rendszerrel, lehúzható ablakokkal, a kocsi elején és végén eredeti ajtókkal működött kezdetben a vasúti híd. A többszöri átalakítás, modernizáció után kívül-belül csinosodott a kocsi. A napjainkban befejeződött teljes rekonstrukció során a MÁV jelképi elemei is megjelentek a híd külső felületén. Sajnos nincs a győri Rába-gyár nemes gesztusát megörökítő emléktábla a vasúti átjáróhíd környezetében.

Az egyetem egyik látványossága, látképi értéke fontos belső útvonal, kedvelt találkozóhely, fotózási pont hallgatóknak, oktatóknak, öregdiákoknak, turistáknak. ■

AZ EVEZÉS DOYENJE

Győrben született, vagy városunk életében egykor jelentős szerepet játszó hírességek közül ezúttal a magyarországi vizes sportok egyik legnagyobb alakjának, a 175 évvel ezelőtt született Miháلكovics Tivadarnak az életét és munkásságát elevenítjük fel – akire városunk polgárai méltón lehetnek büszkék.

SZÖVEG: HEGEDŰS PÉTER

GRAFIKA: VÁRAY IBOLYA ANNA

ÉP TESTBEN...

1848. december 2-án a bécsi udvari kamarillának végre sikerült lemondatnia a trónról a gyengekezű V. Ferdinándot unokaöccse, Ferenc József javára. Ugyanazon a napon egy pesti lakásban először sírt fel Felsőpulyai Miháلكovics Tivadar, egy nemesi származású ügyvéd és a tragikusan fiatalon elhunyt Boldis Kapás Mária harmadik gyermeke. Tanulmányait szülővárosában kezdte meg. A piarista gimnáziumban jeles tanárai közé tartozott a győri bencés gimnázium jeles tanára, a magyar régészet atyja, Rómer Flóris. Miháلكovics a Pesti Tudományegyetemen szerzett jogi diplomát. 1869-ben a Budapesti Magyar Gyorsíró Egylet által rendezett versenyen kupát nyert. 1870-ben Pécsre költözött, ahol ügyvédjelöltként dolgozott. Itt vette el első feleségét, Ráth Irént, akinek a bátyjánál találtak otthonra. Sokoldalúságát bizonyítja, hogy ezekben az években fordította le francia nyelvről az Egy rendőrkém titkos naplója című könyvet is.

1876 decemberében nevezték ki királyi közjegyzőnek Győrbe, ahol végleg megtelepedett. Utolsó lakása ma a Baross Gábor út 20. sz. alatt található. Első feleségét korán elvesztette, de itt ismerkedett meg az elvált

Feszler Ernesztinával, akivel 1887-ben házasodott össze, s akivel élete végéig boldog házasságban élt. Már az első pillanatban bekapcsolódott a város mindennapjainak vérkeringésébe, közéletének formálásába, zenei életének alakításába. A Győri Első Takarékpénztár Rt. és a Győr városi és megyei Önszegélyző Egyleti Szövetkezet egyaránt igazgatósági tagjává választotta. Közéleti tevékenysége mellett brácsásként játszott a Győri Ének- és Zeneegylet zenekarában, s részt vett a helyi Philantrópia szabadkőműves páholy alapításában, amelynek később a nagymeseterévé választották.

Miháلكovics már fiatalkorában rendszeresen sportolt. Tornázott, vívott, lovagolt, atlétizált, de mindig is a vízen érezte legjobban magát. Az evezés magyarországi meghonosítása gróf Széchenyi István nevéhez fűződik, aki az egyik angliai útja során ismerkedett meg ezzel az előkelő sporttal. A drága mulatságnak számító regatta azonban az abszolutizmus évtizedeiben hanyatlásnak indult, az evezés szerelmesei szomorúan vették tudomásul a vízitelepek és a hajók pusztulását.

FEHÉR SIPKA ERNYŐVEL

Éppen időben lépett színre Miháلكovics, akit gyakran láttak a járókelők evezgetni a barátaival Győr folyóin, a Rábán és a Mosoni-Dunán. Gyöngyvér nevű, lapos fenekű, vasalt orrú hajóján „mint ha a püspökvár ostromára akarna kelni”. 1877 nyarán a Némai Kávéházban

kéttucat lelkes evezős elhatározta, hogy Győrben regatta clubot hoznak létre, melynek folyamodványaként Miháلكovics augusztus 8-án Némethy Ernővel közösen megalapította a Győri Csónakázó Egyletet. A szabálykönyv még az evezősök egyenruháját is előírta: „fehér sipka ernyővel, tengerész-zubbony és kötött alsóing”. Négy hajóval kezdték el a működésüket, amelyből a legutóbbival egészen Komáromig és vissza kellett evezniük. Barátja halála után – élete végéig – Miháلكovics gyakorolta az elnöki teendőket. Székhelyül a várostól megkapták a sétatéri híd fölötti helyet.

Az egylet már a következő tavasszal megtartott közgyűlésén elfogadta egy csónakház megépítésének tervét. Az építkezésből még az elnökség tagjai is kivették részüket, így alig egy hónappal később fel is avathatták Győr város első, fenyő talpazatra épített, hordókra rögzített úszó csónakházát a Rábán. A házban hölgyeknek is kialakítottak egy szobát. Az első években hosszabb-rövidebb távú túrákon egymással versengtek a lelkes győri evezősök. 1882-ben azonban már Budapesten, a Margitsziget melletti Duna-ágban rendezett versenyen lett bajnok Miháلكovics az egy kilométeres távon. Ugyanebben az évben a Balatonon nemzetközi versenyt rendeztek, amelyet Magyarországi Bajnokságnak kereszteltek el. Miháلكovics itt is diadalmaskodott.

Időközben megalakult az Országos Csónakázó Szövetség, melyeknek szín-

tén Mihákovics lett az elnöke. Miután az úszó csónakházat minden évben megrongálta a téli jégzajlás, 1896-ban, a millennium évében a győri közgyűlés egy, a parton álló emeletes ház építésére tett javaslatot. A következő évben a Sétatéri szigeten (a mai Radó-sziget) megépítették Magyarország második szárazföldi, gázfűtéses csónakházát. A cottage stílusú épület felső szintjén az öltözők, fürdőszoba és társalgó kapott helyet, a földszinten pedig a könnyű futású hajók. A ház folyosóján vívőversenyeket is rendeztek, a közelben pedig egy löteret és egy tenispályát is létesítettek a Győrött meghonosítani szándékolt „szabad gyepen repülő labda-játék” játékosai számára.

A SIRÁLY, A TACSKÓ, ÉS A VÉSZMADÁR

Az evezés mellett a kitűnő sportember az 1870-es évek végétől rendszeresen lejárt vitorlázni is a Balatonra. Endrődi Sándor költőtől, volt iskolatársától megvette az alsórsi üdülőjét és a Vészmadár nevű vitorlását. Egyszer még Jókai Mórt is ő szállította át Siófokról Balatonfüredre, hogy a nagy író le ne késsen egy

keresztelőt. Az angol Richard Young gyáros a tihanyi apátságtól bérelt területen hajóépítő üzemeltetést, ahol az első magyar vitorlás, a Mariska készült. 1882 nyarán Mihákovics kezdeményezésére Füreden tartották meg az első nemzetközi úszó-, evezős- és vitorlásversenyt, amelyen Sirály nevű szkiffjével ő maga is elindult. „Délutáni egy óráig szakadt az eső, később derülni kezdett, majd szép, napos idő lett.” Osztrák ellenfele a táv feléig vezetett, azonban az általa diktált erős tempót nem bírta végig tartani, így a győri evezős a pálya felétől átvette a vezetést, s biztosan nyerte meg a versenyt. Az úszóversenyt a versenyszabályok miatt nem rendezhették meg, mivel arra csupán egyetlen versenyző jelentkezett. A következő évben megalapították az Országos Evezős és Vitorlás Szövetséget. A versenyeket akkoriban háromszög alakú, kétkörös, az időjárástól, hajónagyságtól függően 3–28 km-es pályán rendezték meg, amelyet lehorgonyzott hordókkal jelöltek ki.

Az I. világháború alatt a csónakázó egyesület nem szüntette be működését, de a regattaház helyiségeiben a sebesült hősök részére ruhát varró hölgyek dol-

goztak, az egyesület pedig rendszeresen juttatott adományokat a vöröskereszt és a győri rokkant kertváros részére. Az egyesület tagjai között négy hősi halottról tudunk. A háború után minden ugyanott folytatódott. Mihákovics utolsó hajója, a csupán hat méter hosszú Tacskó volt, amellyel kis szélben is kitűnően versenyzett, s még hetvenedik életévé betöltése után is több Balaton-kerülő versenyt megnyert fiatalabb vetélytársaival szemben.

Hajlott korára megrendült az egészsége, ezért kénytelen volt felhagyni az aktív tevékenységekkel. Életét később a családja számára írt Egy sportember naplója c. élménydús visszaemlékezésben örökölte meg. „És ezzel én leteszem a tollamat. Ez volt a hattyúdalom, s mondhatom, sok élvezettel daloltam el. Nemsokára talán az élet terhét is leteszem. [...] Örökké éljen a Győri Csónakázó Egyesület!” Mihákovics 1927. február 11-én hagyta itt az árnyékvilágot, de emléke örökké él a győriek szívében. A Nádorvárosi temetőben temették el, ahol sírja ma is megtalálható. A tisztelet jeléül róla neveztek el az egyik Rába-parti sétányt. ■

AKI TELJESEN FILOZÓFUS ÉLETET ÉLT

Kuncz Ignác Rédén született 1841. július 31-én. Születését a szomszédos bakonyszombathelyi anyakönyvben jegyezték be korabeli írásmóddal: Kuntz Ignácz. A szülők neve szintén betűhíven leírva erre a lapokra: nemes Kuntz Péter uradalmi számtartó, Nyitrai Trézsi (Erzsébet). Keresztszülei: nemes Kolozsváry Péter, Nyitrai Szofi.

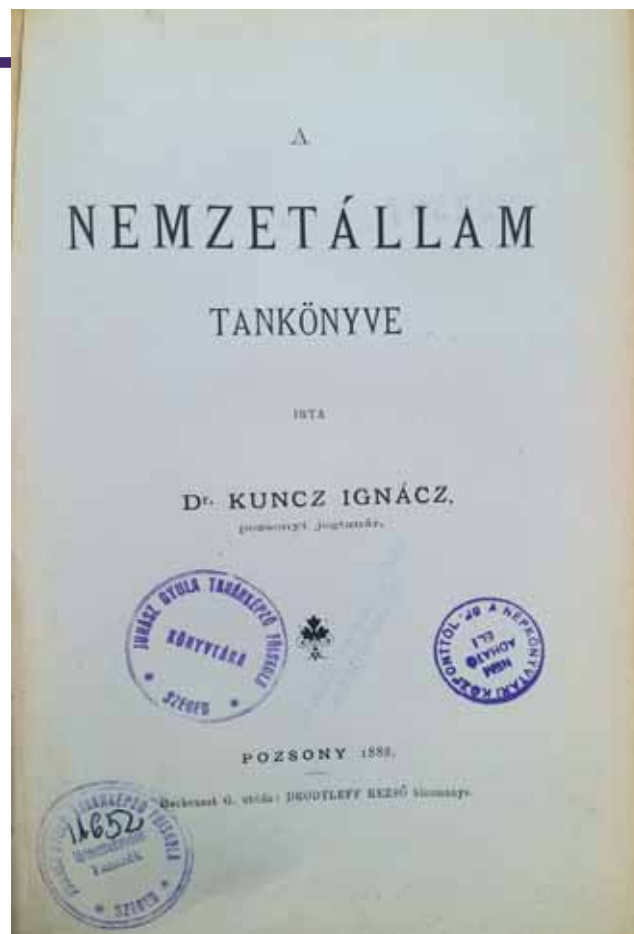
SZÖVEG: **BICZÓ ZALÁN**
FOTÓ: **ORSZÁGGYŰLÉSI KÖNYVTÁR**

Kuncz Ignác a győri Pannonhalmi Szent Benedek-rend gimnáziumában tanult 1852–1856 között, majd a Székesfehérvári Ciszterci rendi Szent István Katolikus Gimnáziumban tanult. 1860-tól a Kir. Magyar Tudományegyetem joghallgatója. 1864–1866 között Fejér megye harmadik aljegyzője volt.

1866-ban a pécsi Püspöki Joglíceum helyettes tanársegéde lett, majd rendkívüli tanára. 1868-ban magántanári képesítést szerzett az egyetemen. A Pécsi Lapok c. újságban rendszeresen írt hosszabb jogtudományi cikkeket, mint állandó szerző. Felesége: Gebe Vilma. Két gyermekük született: Teréz és Ferenc.

1873. március 20-án kelt kinevezése a Győri Kir. Jogakadémiára. Bár 1873-tól a Győri Kir. Jogakadémia tanára, de március 20-tól az 1872/73-as tanév második felét is Pécsen töltötte. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Győri Kir. Jogakadémiához a Magyar Jogtörténet, a Közjog, a Közigazgatási és Pénzügyi Törvényisem Tanszékére dr. Kuncz Ignác pécsi joglíceumi nyilvános rendes tanárt, hasonló minőségben nevezte ki. A 1874. január 15-i győri jogakadémiai bál megvalósulásához is hozzájárult. A VKM győri államvizsgálati bizottsághoz nevezte ki ugyanebben az évben. 1874. augusztus 20-án jelentette a Győri Közlöny, hogy a Pozsonyi Kir. Jogakadémiánál a Statistika és Magyar Közigazgatási Jog Tanszékére dr. Pisztorý Mór (akiről már megemlékeztünk a Széchenyi Alumni Magazin hasábjain), s ugyanott a Politika és Magyar Közjog Tanszékére dr. Kuncz Ignác győri kir. jogakadémiai nyilvános rendes tanárokat hasonló minőségben és a rendszeresített illetményekkel kinevezte. Később a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen 1893–1901 között a politika tanára. Az MTA 1896. november 9-i közgyűlésén levelező tagnak választották meg. A jog- és államtudományok doktora, a politika nyilvános rendes tanára, az MTA levelező tagja volt. Kolozsvárott halt meg 1903. január 25-én. Utolsó lakhelye: Kolozsvár, Szentegyház utca 31. A Pesti Hírlapban (Elhalt egyetemi tanár, 1903. január 26.) halálhíre mellett megemlékeztek, hogy „első tanári éveiben Pauler szubjektív racionalisztikus befolyása alatt állt, de már régóta az állam, társadalom és jog fejlődésének törvényszerűsége alapján politizált. Ha szakított is a régi jogi individualizmussal, azért nem csatlakozott éppen a modern szociológiai, illetőleg etnológiai individualizmushoz, mert a politikai nemzetet, mint önmagának célját, a maga teljes és szabad államilanyiségében rendszeresen kiépíteni törekedett. Ennek az eszmének parlamenti, esküdtszéki és önkormányzati teljes rendszerét A nemzeti állam című könyvében törekedett feltüntetni.” Három jeles szerző is megemlékezett róla. Somló Bódog: Kuncz Ignác. Huszadik Század, 4. évf. (1903) 3. sz. p. 236–238, Jászi Oszkár: Kuncz Ignác. Jogállam, 2. évf. (1903) p. 182–184. és

Főműve
„A nemzetállam
tankönyve”, amely
1888-ban jelent meg
első kiadásban

Kmety Károly: Kuncz Ignác. Jogtudományi Közlöny, 37. évf. (1903) p.42. Somló Bódog szociológus így írt a Győri Kir. Jogakadémián is oktató professzorról (részlet a Huszadik Században megjelent megemlékezésből): „Kuncz Ignác azoknak a, főleg a mi földünkön ritka egyéniségek sorából való volt, akik teljesen filozófus életet élnek. Állandóan az emberi gondolatok legmagasabb régióiban tartózkodott és a közönséges mindennapi életet csak adathalmaznak használta, csak anyagnak tudományos elméletének felépítésére.” Az államtudós főműve „A nemzetállam tankönyve”, amely 1888-ban jelent meg első kiadásban, s amelynek harmadik,

tetemesen bővített kiadását 1902-ben adta ki. A tudós tanárt Kolozsvárott, a központi – Házsongárdi – temetőben helyezték örök nyugalomra. Jelentősebb művei: Az államelmélet főbb mozzanatai (Pécs, 1870); A demokrácia eszméje és szervezete (Bp., 1885); Állami önkormányzat (Bp., 1896); A nemzetállam tankönyve (Kolozsvár, 1902). Kuncz Ignác testvére a szintén jogtudós Kuncz Jenő (1844–1926), szociológus. Unokaöccsei közül jogászként szerzett hírnevet Kuncz Ödön (1884–1965), Kuncz Aladár (1885–1931) pedig íróként és lapszerkesztőként ismert. ■

Sajtó- és irodalomjegyzék: SZ Kat. Bakonyszombathely/65/1841. – Mint a P.H. hallja = Sürgöny, 1866. október 24. p.2. – Új jogtanárok = Pécsi Lapok, 1867. augusztus 4. p.148. – A vallás- és közoktatásügyi = Budapesti Hírlap, 1873. március 25. p.1. – Kinevezés = Győri Közlöny, 1873. március 27. p.3. – Kivonat hivatalos lapból = Győri Közlöny, 1873. október 26. p.3. – Kimutatás = Győri Közlöny, 1874. január 22. p.3. – A hivatalos lap = Győri Közlöny, 1874. augusztus 20. p.3. – Dr. Kuncz Ignác = Magyar Polgár, 1903. január 26. p.5. – Gyászjelentés (Országos Széchényi Könyvtár) – Biczó Zalán: Győri jogászképzés évszázadai. Győr, 2008.

450 NÉV, 45 ELŐTTÉRŐL

A Győri Mérnöki Lexikonban közel 450 emberről emlékeznek meg Biczó Zalán, egyetemünk könyvtárosa, a Széchenyi Alumni Magazin állandó szerzője. Azokat a személyeket gyűjtötte össze, akik 1945 előtt kezdték mérnöki pályafutásukat Győrben. Az alábbiakban pár életrajzot kiemelünk kedves olvasóinknak.

BRENNER ELEK

(Győr, 1903. március 19. – 1984. október 21.)

Szülők: Brenner Elek, Darnay Anna. *Felesége:* Bereczky Klára gyógyszerész. Középiskoláit 1921-ben Győrött végezte, majd 1921–24-ig Budapesten a Műegyetem hallgatója volt. 1925 és 1926-ban Olaszországban, Franciaországban és Angliában tanulmányúton járt. 1928-ban technikai főiskolát végzett, utána Németországban a Mercedes-Benz-gyárban és Svájcban dolgozott. Gépészmérnök, vasgyári üzemvezető mérnök Győrben. Füstcső- és Lemezárugyára (Ipartelepek) füstcsövek, szénkannák, szobaellenzők, gáztűzhelyek, zománc-árak stb., az összes tüzelési cikkek gyártásával foglalkozott. A gyár körülbelül 100 munkást foglalkoztatott. Mintavásárokon aranyéremmel, illetve dicsérő oklevéllel tüntették ki. A nádorvárosi temetőben nyugszik.

BUCHWALD LAJOS

(Révkomárom, 1877 – Bécs, 1926. március 15.)

Az elemi és a középiskolát Győrben végezte. A közgazdasági diplomát 1898-ban Bécsben vette át. 1899-ben betársult a Győr-Szigetben működő Schmidl H. János Cukorka- és Csokoládé Gyárba. A Magyar Kir. József Műegyetemen 1903-ban szerzett diplomát. Diplomája száma: 2977. Schmidl H. János sógora vette át Schmidl győri csokoládé és cukorkagyárát. 1898-ban közgazdasági diplomát szerzett Bécsben, majd 1903-ban mérnöki diplomát. Győrben 1899-től élt. 1906-ban betársult a cukorka- és csokoládégyárba. Céigvezetőként a műszaki, fejlesztési, beruházási, valamint az értékesítési irányító munkában tevékenykedett. A győri közgyűlés tagja. A Győr-Győrszigeti Egyesült Izraelita Hitközség elöljáróságában a szociális kérdésekkel foglalkozott.

CSIZMAZIA LAJOS

(Szenc, 1887. március 19. – Győr, 1940. november 12.)

Szülők: Csizmazia János, Ponsakár Erzsébet. *Felesége:* Gottschall Gizella. Egyik fia – Imre – vegyészmérnök volt, a II. világháború hősi halottja. A Magyar Kir. József Műegyetemen 1914-ben szerzett diplomát. Diplomája száma: 5792. A fiu- mei gépipari iskolában 1916–1919-ig mb. igazgató. Ezután

a Kereskedelmi Minisztériumban központi szolgálaton volt, onnan a budapesti felső ipari iskolába került: textilipari és malomipari technológiát és mezőgazdasági gépészetet tanított. 1938. február 1-jétől élt Győrben: a Jedlik Ányos Gépipari Szakiskola és Kir. Állami és Textilipari Szakiskola igazgatója lett. Utolsó lakhely: Szent István út 7. A nádorvárosi temetőben nyugszik.

GALÁNTAI (GALANDAUER 1902-IG) EDE

(Kecskemét, 1861. június 15. – Győr, 1924. szeptember 11.)

Szülők: Galandauer Mór gyümölcskereskedő (Kecskemét), Lieblich Katalin. *Felesége:* Berger Anna. 1889-ben diplomázott, az 508. sz. számú oklevél tulajdonosa. 1889. szeptembertől Győrben élt. Galandauer Ede segédmérnököt 1889. szeptember 21-én nevezték ki, 1893. október 15-én kilépett. Házasságot Győrben kötött 1901. szeptember 26-án. Lakott az Opitz u. 25. és Városház utca 16. sz. alatt. 1902. december 18-án a Galántai nevet vette fel. Főmérnök. A Magyar Mérnök és Építészegylet Győri Csoportjának számvizsgálója. A Szigetközi Ármentesítő Társulat igazgatója 1911. január 1-jétől 1924. szeptember 11-ig.

GRÖBER GÉZA

(Szakáld-Muhipuszta, 1876. október 20. –

Győr, 1971. november 2.)

Szülők: Gróber József, Knézich Olga. *Felesége:* Hátzky Izabella. *Gyermekei:* Klára, Andor. Gróber Géza az aradi vértanú Knézich Károly unokája. A Miskolci Református Gimnáziumban érettségizett. Gépészmérnöki diplomát 1899-ben végzett Budapesten, oklevele száma: 1700. Gépészmérnök Budapesten 1899–1907 között. 1906-tól Győrben élt. Városi mérnök. 1907: Czuczor utca 15. sz. alatt lakott, a Győri Mérnök Egylet jegyzője és Győr városi villamostelepi mérnök. Később a Batthyány tér 5. sz. alatt lakott. Gróber Géza 1931-től a győri mérnöki üzemi hivatal vezetője és az üzemek műszaki előadói tisztségét látta el, a győri Korcsolyázó Egylet választmányi tagja. A Magyar Mérnök és Építészegylet Győri Csoportjának választmányi tagja. Győrben házasodott 1919. június 11-én. Győri Mérnök Egylet alelnöke 1933-ban. 1937-ben a városi

vízművek vezetője. Felvonószakértői nyilvántartásba felvette a mérnöki kamara 1943-ban. 1940. március 14-én búcsúztatta a város 40 évi munkája után. Haffner Tiborral együtt a gépjármű- és gépészmérnöki szakra az igazságügyminiszter a győri törvényszék mellé állandó szakértővé kérte fel. Utolsó lakhely: Győr, Buda utca 5. A Szent Imre templom kriptájában helyezték örök nyugalomra 1971. november 6-án.

KOROKNAY GYULA

(1868 – Budapest, 1917. augusztus 16.)

Szülők: Koroknay György, Meleg Róza. Felesége: Kádár Mária. Utolsó lakhely: Budapest, Fehérvári út 30. Gépészmérnök a vagongyárban, ahol Tlaskál vezérkari százados segítségével elkészítette a világ legelső benzinmotoros, mechanikus összerékhajtású és kormányzású járművét. Ezzel a teljesítménnyel nem csak a teherautóknál, hanem a személykocsik között is elsők lettek 1904-ben. 1905-ben a Schwarzenberg utca 9. sz. (Kiss János utca) alatt lakott. 1907-ben Koroknay Gyula magánmérnök a Kossuth Lajos utca 13. szám alatt egy nagyobb szabású műszaki irodát és mechanikai műhelyt szervezett. „Konzultál és elvállal mindennemű műszaki terveket, berendezéseket és átalakításokat az összes gépészeti, technológiai, elektrotechnikai iparegészségügyi és automobil szakmákban.” Később a Pest megyei Alagon élt, majd magánmérnök lett Budapesten. A budapesti Kerepesi úti temetőben nyugszik. 2020-ban Győrött utcát neveztek el róla.

LADÁNYI GYULA

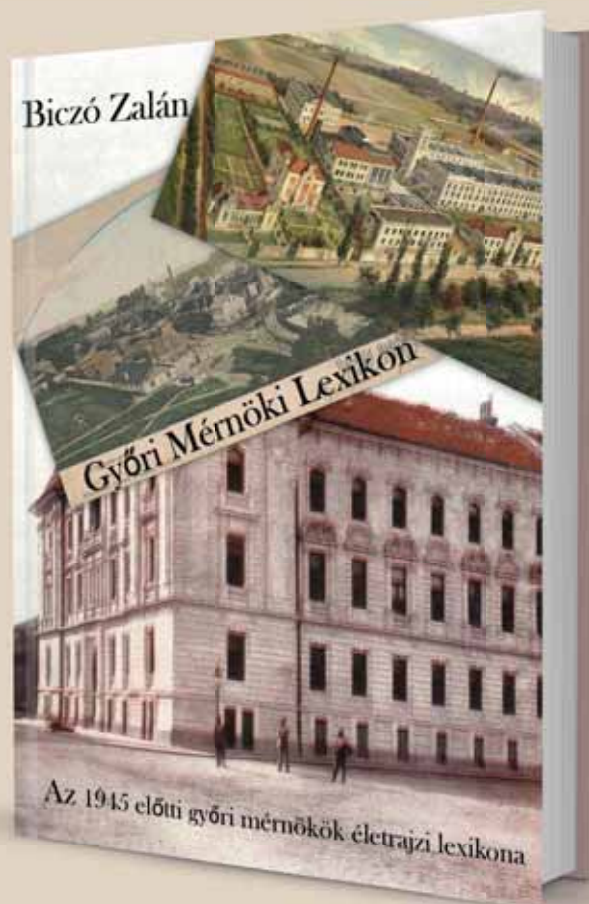
(Győr, 1880. március 8. – Auschwitz, 1944. június 15. után)

Édesapja: dr. Ladányi (Lichtenstein) Alajos győri orvos volt. Édesanyja: Patak Katalin. Felesége: Löwin Erzsébet (mosoni lakos), akivel Mosonban kötött polgári házasságot 1910. szeptember 22-én. Gyermekei: Imre, Márton. A Magyar Kir. Államépítészeti Hivatal (Corvin u. 1.) helyettes főnöke, kir. műszaki tanácsos. Egyetemi tanulmányait 1903-ban a budapesti Kir. József műegyetemen végezte. Szolgálatát az államépítészeti hivatalnál 1902-ben Győrben kezdte meg. 1908-ban m. kir. mérnökké, 1917-ben főmérnökké, 1922-ben pedig kir. műszaki tanácsossá nevezték ki. A Magyar Mérnök és Építész Egyesület győri osztályának választmányi tagja. A Győri Mérnöki Kamarában a gazda tisztségét látta el (1918). Vallási esküvőjük 1910. szeptember 25-én a győri zsinagógában volt. Ladányi Gyula kir. mérnök a Vörösmarty u. 16-ban lakott. A M. kir. Államépítészeti Hivatal (Megyeház utca 13.) mérnöke, 1904-ben a győri M. Kir. Államépítészeti Hivatal segédmérnöke. A győri M. kir. Államépítészeti Hivatal ideiglenes főnöke 1904-ben, majd 1927-ben. 1937. július 1-jén teljes szolgálati idejének kitöltésével nyugalomba vonult a győri m. kir. államépítészeti hivatal éléről. Utóda Scheller Lajos lett.

MAERTENS GYÖRGY

(Sövényháza, Győr vm., 1894. május 13. – Budapest, 1969. augusztus 4.)

Szülők: Maertens Alfréd (bécsi illetőségű) gazdasági intéző, Prohászka Emilia (losonciszületésű). Keresztszülei: Prohászka Ede győri gyógyszerész, Szawagerie Melanie. Felesége: Mastalir Mária, 1923. szeptember 8-tól. Gyermekei: György (1926), Mária Terézia Emilia (1924), Károly Gábor (1933).

Biczó Zalán győri egyetemi könyvtáros azokat a személyeket gyűjtötte egy kötetbe – közel 10 lexikoníró év után, sokszor helyszíni kutatásokkal bővítve –, akik 1945 előtt kezdték mérnöki pályafutásukat Győrben. A korabeli győri napilapokra, címtárakra, életrajzi gyűjteményekre és városi levéltárban megtalált győri ún. illetőségi törzslapokra is tudott támaszkodni és sokszor az anyakönyvek is segítettek az évekig tartó munkálkodást. Műépítészek, a MÁV, a GYSEV, a Rábaszabályozó Társulat, a Földmérési Felügyelőség, a Szigetközi Ármentesítő Társulat, a Folyammérnöki Hivatal, a Városi Mérnöki Hivatal, a Kulturmérnöki Hivatal, a Államépítészeti Hivatal, a Erdőgazgatóság etc. és a gyári mérnökök, valamint az építőmesterek is benne vannak az életrajzi lexikonban. Érdemes megemlíteni, hogy mintegy húsz család is tudta segíteni a rokonokról szóló életrajzok elkészítését. A helytörténezh eddigi könyvei között több életrajzi lexikont is írt: az orvosokról, a jogászokról, a középiskolai tanárok mellett a vagongyári mérnökökről is összegzést nyújtott a város története iránt érdeklődők számára. A lexikont a Győri Könyvszalon idei rendezvényén mutatta be a szerző.

Felsőipariskolát végzett. 1912. október 16-tól a vagongyár automobil osztályán, mint rajzoló dolgozott. Grossmann Oszkár után, 1916-1936 között az automobil osztály szerkesztési osztályvezetője, 1936-tól utóda: Winkler Dezső. 1936-ban az autószerkesztés osztályvezetője Budapesten. 1937-ben cégvezető az autósosztályon. 1943 márciusában a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a magyar kir. honvédség érdekében kifejtett értékes és hasznos munkásságáért – mint cégvezetőnek – a Magyar Arany Érdemkeresztet adományozta. A „Rába” gépkocsigyártás története c. könyv (1980) szerzője. A Farkasréti-temetőben nyugszik.

MARSCHALL BÉLA

(Székesfehérvár, 1887. március 26. – Győr, 1952. április 5.)

Szülők: Marschall Sándor hentes, Kostyelik Anna. *Születéskori lakhelye:* Palotai utca 66. Házasságot 1912. február 12-én kötött. *Felesége:* Héjj Mária, író. Győri építőmester. Lakása (1928): Csaba utca 18. sz. Az első telephelye a Pálffy utca 27. sz. alatt volt: Marschall Béla Építőmester és Építési Vállalata. 1926. október 30-án helyezte át telephelyét a Csaba utca 18. sz. alá. Marschall Béla magyar királyi kormányfőtanácsos is volt az 1930-as évek végén. A Győri Ipartestület elnöke, a kereskedelmi alosztály elnöke. A győri közgyűlés tagja, aktív társadalmi életet élt. A második világháború befejezését követően koholt vádak alapján több évre elítélték. A győri Karmelita templom altemplomában nyugszik.

OBERLÄNDER SÁNDOR

(Győr, 1872. március 15. – Győr, 1948. november 18.)

Szülők: Oberländer Sándor, Lenz Anna. *Gyermeke:* Sándor. A győri rajzolók egyesületének főtitkára. Építész. Oberländer Sándor házasságkötése 1910. április 30-án volt. *Házastársa:* Ehler Ilona. Oberländer Sándor tervei alapján Káldy Mihály építőmester építette a Győri Evangélikus Szeretetház épületét. A 14. tábori tüzérezredben tart. hadnagy lett 1914-ben. 1929–1930: az iparostanonc-iskola építőipari rajzoktatója. A Zrínyi utca 8., majd 1932. február 9-től a Hunyadi utca 7/b. sz. alatt lakott. 1941-ben Nemzetvédelmi Keresztet kapott. A nádorvárosi temetőben nyugszik.

PETZ JENŐ

(Győr-Belváros, 1853. március 22. – Budapest, 1941. február 13.)

Szülők: dr. Petz Adolf székeskáptalani ügyész, ügyvéd, Pottyondy Amália. *Testvére:* Vilma, Lajos főorvos, Mária. *Felesége:* Feszler Kornélia. *Gyermekei:* Erzsébet, Magdolna, Jenő MÁV mérnök. *Születéskori lakhelye:* Győr-Belváros 70. sz. ház. A Győr városi minta főelemi tanoda hallgatója, 1871-ben érettségizett. A bécsi egyetemre iratkozott be, majd édesapja jövedelme nem tette lehetővé, ezért visszatért Győrbe és a Rábaszabályozó Társulatnál helyezkedett el. Petz Jenőt 1875. augusztus 11-én nevezték ki és 1883 februárjában lépett ki a társulattól. 1877-ben Petz Lajos – a későbbi orvosdoktor – testvére keresetéből tudta folytatni és befejezni tanulmányait. A Kir. József Műegyetem által 1879. január 8-án szerzett földmérői oklevelet, majd 1889-ben diplomázott Budapesten, a József Műegyetemen. Diplomája száma 497. 1882 januárjában eljegyezte Fessler Kornéliát, 1882. május 22-én

tartotta esküvőjét. Kruesz Krizosztom bencés főapát adta őket össze Győrben. Házassági tanúja: Meiszner Ernő mérnök. *Gyermeke:* Ernő (1884). Házasságkötésekor a Vásártér 10. sz. alatt, majd gyermeke születésekor a Deák utca 8. sz. alatt lakott. A győri szabadelvű párt tagja, a Győr-belvárosi bizottmány tagja. A Győri Csónakázó Egylet pénztárnoka. A Győri Athletikai Club alapító ügyelője. A Győrvidéki Gazdasági Egyesület egyleti titkára. Később vasúti mérnök, osztrák-magyar államvasúti vonalfőnök, majd MÁV főmérnök, műszaki főtanácsos. A Ferenc József-rend lovagkeresztjének tulajdonosa. A Kerepesi temetőben temették 1941. február 16-án. Fia, Jenő szintén MÁV mérnök lett.

STÁDEL KÁROLY RICHÁRD

(Zala-Tárnok, 1890. október 11. – Győr, 1961. február 20.)

Szülők: Stadel János, Kolbenschlag Terézia. *Felesége:* Berán Mária. 1937-ben Győrben kötött házasságot. *Gyermekei:* Mária, Erzsébet, Károly. Édesapja győri születésű nagyiparos, földbirtokos. A Magyar Kir. József Műegyetemen 1914-ben szerzett diplomát. Diplomája száma: 7244. Okleveles gépészmérnök, gépgyáros. Porosz nemesi családból származik. Előnevük: Rothenburgi. A főreáliskola alsó négy osztályát Győrött, a felső négyet Déván végezte és ugyanott tett érettségi vizsgát 1910-ben. A világháború kitörésekor a korneuburgi csász. és kir. vasutas-ezredhez vonult be és végigküzdötte a háborút, mint századparancsnok. Tartalékos főhadnagyként szerelt le és visszatért Győrbe, átvéve 1933-ban a családi gépgyár vezetését. A harctéren szerzett érdemei elismeréséül az uralkodó a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki a vitézségi érem szalagján – tulajdonosa ezen kívül a háborús emlékéremnek. Stadel Károly gépészmérnök elődei hagyományaihoz híven vezette az ország első gépgyárát, amelynek irodájában történelmi dokumentumok hirdették a vállalat múltját. A győri kir. törvényszéken gépjármű- és gépészmérnökszakértő. A háború után Stadel Károly nem tudta újjáépíteni a gyárát, így kénytelen volt bérbe adni azt. A tulajdonjog az övé maradt, de szerződést kötött Knapp Gyulával és Németh Antallal, hogy 1950-ig bérelhetik a gyárat. A gyár neve Kisalföldi Gépgyár Kft. lett. Tulajdonjoga 1949. december 28-án a kisüzemek államosításával megszűnt. Későbbi életében traktorosokat oktatott, majd mérnök tanárként tanított a 401. sz. Iparitanuló Intézetben és a győri Rejtő Sándor Fonó- és Szövő- ipari Technikumban. Utolsó lakhely: Rákóczi Ferenc utca 32. 1961. február 22-én temették a győri nádorvárosi temetőben.

WELLANSCHITZ ALAJOS

(Budapest, 1876. május 19. – Győr, 1962. március 4.)

Szülők: Wellanschitz József kőműves, Draschkovits Mária. Mindkét szülő récényi (ma Ritzing, Burgenland) származású. *Születéskori lakhelye:* Budapest, VI. ker., Váci körút 58. *Felesége:* Schwarzbach Ilona. A IV. kerületi főreáliskolában tanult, majd a budapesti iparrajziskola tanulója lett. Építésvezető a fővárosban. Házasságot Budapesten kötött 1922-ben. 1926-tól Győrben élt. 1927-ben az Ipartelep 33. sz. alatt lakott. A győri városi plébánia (1932) és a kiskúti kápolnafülke (1938) építője. Győrben elismert építőmester. 1947-ben a Megyeház utca 29. sz. alatt élt. A nádorvárosi temetőben nyugszik. ■

2024

SZILVESZTERI KONCERT

BULIZZUNK EGYÜTT

GYŐR

Hooligans
koncert

19:00–20:40 óra

2023. DECEMBER 31. VÁROSHÁZ TÉR

Gönczi Gábor és a Smile Rock Circus koncertje Heincz Gábor Bigával

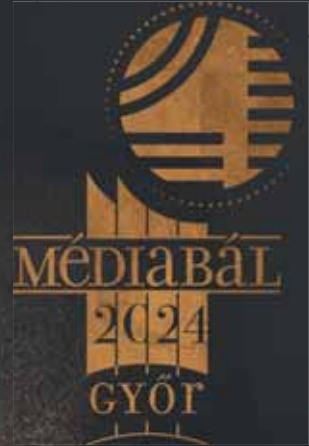
21:15–01:00 óra

BEST OF MÉDIABÁL

EGYETEMI
TÁMOGATÓI ESTÉLY

JANUÁR 13.

Jegyárusítás: XMEDITOR-székház
9023 Győr, Csaba u. 21.

Kapcsolat: Horváth Viktória
+36 30 226 8138, horvath.viktoria@xmeditor.hu

